

Φωτογραφίες εξωφύλλου (από αριστερά προς τα δεξιά):
© UNHCR/LEO DOBBS, © UNHCR/DAPHNE TOLIS, © ΑΠΕ-ΜΠΕ,
© UNHCR/ACHILLEAS ZAVALLIS, © UNHCR/ACHILLEAS ZAVALLIS.

Με την παρούσα έκδοση επιχειρείται αποτύπωση των βασικών δεδομένων του προσφυγικού-μεταναστευτικού ζητήματος καθώς και των σημαντικών παρεμβάσεων της ελληνικής πολιτείας στο θέμα αυτό, για το έτος 2018.

Έχουν προηγηθεί τέσσερις ακόμη εκδόσεις της Ειδικής Γραμματείας Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων καθώς θεωρούμε ότι η καταγραφή των πραγματικών μεγεθών στο προσφυγικό-μεταναστευτικό συμβάλλει στην όσο το δυνατό πιο αντικειμενική και εμπειριστατωμένη ενημέρωση της κοινής γνώμης για ένα τόσο ευαίσθητο ζήτημα, οι διαστάσεις του οποίου υπερβαίνουν τα όρια της Ελλάδας.

Όπως επανειλημμένα έχει τονίσει ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, κατά τις παρεμβάσεις του στις συνόδους κορυφής της ΕΕ, στον ΟΗΕ και σε άλλα διεθνή fora, το προσφυγικό-μεταναστευτικό βρίσκεται στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής πολιτικής και για αυτό είναι αναγκαίο να υπάρξουν συλλογικές ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες, με βάση τις αρχές της αλληλεγγύης και του ανθρωπισμού και με σεβασμό στο διεθνές δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής Δημήτρης Βίτσας και οι υπηρεσίες του υπουργείου, καταβάλλουν διαρκείς προσπάθειες για να κάνουν πράξη αυτές τις πάγιες αρχές, ενισχύοντας παράλληλα και τα δικαιώματα των κατοίκων των νησιωτικών περιοχών που δέχονται τις περισσότερες μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές.

Στο πλαίσιο αυτό, και παρά τις αυξημένες το 2018, σε σχέση με το 2017, προσφυγικές-μεταναστευτικές ροές, έχει προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό η αποσυμφόρνηση του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) Αιτούντων Άσυλο στη Λέσβο, ενώ σε άμεση προτεραιότητα βρίσκεται η αποσυμφόρνηση του ΚΥΤ Σάμου. Την ίδια στιγμή, αναβαθμίζονται συνεχώς οι συνθήκες διαβίωσης των αιτούντων άσυλο και στις 26 δομές φιλοξενίας στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι πάγια η ελληνική θέση, για αναθεώρηση του ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου με δίκαιη κατανομή της ευθύνης σε όλες τις χώρες της ΕΕ. Η ελληνική κυβέρνηση θα συνεχίσει στον ίδιο δρόμο με την ταυτόχρονη ενίσχυση των πολιτικών ένταξης προσφύγων και μεταναστών, διασφαλίζοντας τα αυτονόητα δικαιώματά τους για αξιοπρεπή διαβίωση και ενδυναμώνοντας την κοινωνική συνοχή.

Χαιρετίζουμε για ακόμη μία φορά το πρόσωπο αλληλεγγύης που επέδειξε η πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας και συνεχίζει να επιδεικνύει, αφήνοντας στο περιθώριο τις όποιες μειοψηφικές εκφράσεις ρατσιστικές και ξενοφοβικές φωνές.

Τιμούμε τα σύμβολα αλληλεγγύης και ανθρωπισμού, για τη βοήθεια που προσέφεραν σε κατατρεγμένους ανθρώπους, τη γιαγιά Μαρίτσα Μαυραπίδη από τη Μυτιλήνη, τον ήρωα του Αιγαίου υποπλοίαρχο Κυριάκο Παπαδόπουλο και τον φούρναρη της Κω Διονύση Αρβανιτάκη, στη μνήμη των οποίων αφιερώνεται η παρούσα έκδοση.

Φωτεινή Παντιώρα

Ειδική Γραμματέας Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων
Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

Το σύνθετο ζήτημα του προσφυγικού-μεταναστευτικού παραμένει μια σημαντική πρόκληση, την οποία η ελληνική πολιτεία έχει δεσμευτεί να διαχειρίζεται με βάση τις αρχές και αξίες του ανθρωπισμού και της αλληλεγγύης.

Άλλωστε, αυτές οι αρχές και αξίες αποτέλεσαν εξ αρχής την πυξίδα για τη χάραξη της πολιτικής μας και στη συνέχεια για την εφαρμογή της. Οι ίδιες αρχές και αξίες διατρέχουν εμφανώς και το σύνολο του έργου που έχει μέχρι σήμερα παραχθεί σε αυτόν τον ευαίσθητο χώρο.

Το έργο του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και της ελληνικής κυβέρνησης στον τομέα της διαχείρισης του προσφυγικού-μεταναστευτικού είναι ευρύ, ποικιλόμορφο και κρίσιμης σημασίας, δεδομένου ότι αφορά και επηρεάζει τις ζωές ενός μεγάλου αριθμού ανθρώπων.

Κοιτώντας με απολογιστική διάθεση τη χρονιά που πέρασε, μπορούμε να αντιληφθούμε το μέγεθος της προσπάθειας που καταβλήθηκε καθώς και την πρόοδο που συντελέστηκε.

Στο τέλος του 2018, στην ηπειρωτική Ελλάδα, με βάση το πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ, που εκτελείται σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, διέμεναν σε διαμερίσματα 22.686 άνθρωποι, κάτω από άριστες συνθήκες.

Αντίστοιχα, στις 26 Ανοιχτές Δομές Φιλοξενίας στην ηπειρωτική χώρα, άλλοι 18.369 άνθρωποι διαβίωσαν σε συνθήκες που κυμαίνονται από πολύ καλές μέχρι και άριστες.

Με βάση το πρόγραμμα προσωρινής φιλοξενίας, το οποίο υλοποιείται σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, ζούσαν σε διαμερίσματα και δωμάτια ξενοδοχείων 6.793 άνθρωποι.

Στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης των πέντε νησιών του Ανατολικού Αιγαίου διέμεναν στο τέλος του 2018 11.683 άνθρωποι, από 18.107 που ήταν τον Σεπτέμβριο του 2018.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η σημαντική αυτή μείωση επιτεύχθηκε μέσω μεταφορών από τα νησιά στην ενδοχώρα 29.090 ατόμων, που ανήκουν κυρίως σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, κατά το περασμένο έτος.

Ταυτόχρονα, οι ροές προσφύγων και μεταναστών προς τη χώρα μας συνεχίστηκαν. Καθ' όλη τη διάρκεια του 2018 εισήλθαν στην επικράτεια 47.929 άνθρωποι, 32.115 από τα νησιά του Αιγαίου και 15.814 από τον ποταμό Έβρο. Το αντίστοιχο σύνολο για το 2017 ήταν 34.707, δηλαδή από τα νησιά 29.130 και από τον Έβρο 5.577. Οι αριθμοί αυτοί δείχνουν μια αύξηση περίπου 10% για τα νησιά και 280% στον Έβρο. Από την άλλη πλευρά, 10.746 άνθρωποι έφυγαν από τη χώρα, 322 επέστρεψαν με βάση την Κοινή Δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας, 4.968 επέστρεψαν στις χώρες καταγωγής τους, αξιοποιώντας το πρόγραμμα οικειοθελούς επιστροφής που διαχειρίζεται ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης και 5.456 επανενώθηκαν με τις οικογένειές τους σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε σχέση με τις αιτήσεις χορήγησης ασύλου, το 2018 καταγράφηκαν 66.970 αιτήσεις, έναντι 58.642 το 2017, κάτι που συνιστά αύξηση κατά περίπου 14% και κατατάσσει την Ελλάδα πρώτη μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ σε αιτήσεις ασύλου κατά κεφαλήν και τέταρτη σε απόλυτους αριθμούς.

Παράλληλα, όλοι οι πρόσφυγες και μετανάστες που βρίσκονται στη χώρα μας έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας σε ικανοποιητικό επίπεδο, ενώ όλα τα παιδιά σχολικής ηλικίας έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το σχολικό έτος 2018-2019 περίπου 12.500 παιδιά προσφύγων και μεταναστών παρακολουθούν μαθήματα σε κανονικές τάξεις ή σε τάξεις εντός των Δομών Φιλοξενίας.

Για το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα προγραμματίζουμε την αύξηση των διαθέσιμων θέσεων σε διαμερίσματα, στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΤΙΑ, κατά 5.000. Ακόμη, δημιουργούμε ένα νέο πρόγραμμα για όσους έχουν ήδη λάβει διεθνή προστασία, μέσω του οποίου θα παρέχεται στέγαση σε άλλες 5.000 θέσεις σε διαμερίσματα, για περίοδο έξι μηνών, σε κυλιόμενη βάση.

Ο επόμενος κεντρικός μας στόχος είναι η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη, η οποία τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση. Για πρώτη φορά, σχεδιάζουμε ολοκληρωμένες πολιτικές, σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, που θα προσφέρουν τη δυνατότητα για αυθεντική, ισότιμη και λειτουργική ένταξη των προσφύγων και μεταναστών στον κοινωνικό ιστό.

Πιστεύουμε ακράδαντα ότι η οικοδόμηση ενός «ελληνικού μοντέλου ένταξης», με στόχο την αλληλοκατανόηση, την ειρηνική και δημιουργική συμβίωση και αλληλεπίδραση, μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην εξάλειψη των φαινομένων μισαλλοδοξίας, ρατσισμού και ξενοφοβίας από το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας.

Καθώς ξεκινά μια νέα χρονιά, μπορούμε να πούμε με αυτοπεποίθηση ότι έχουμε ήδη επιτύχει πολλά, έχουμε διανύσει δρόμο μακρύ και δύσκολο, αλλά μένουν ακόμη αρκετά να γίνουν. Δεν εφησυχάζουμε, οι απαιτήσεις και οι προσδοκίες είναι ακόμη υψηλές. Έχουμε τη δύναμη, την αποφασιστικότητα, αλλά και την εμπειρία για να καταφέρουμε πολλά ακόμη.

Δημήτρης Βίτσας
Υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ-ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ

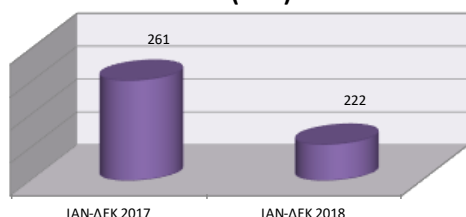
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Εκτός των 6 Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης προσφύγων και μεταναστών στα ελληνικά νησιά και τον Έβρο, λειτουργούν επίσης στην ενδοχώρα συνολικά 26 Ανοιχτές Δομές Φιλοξενίας, ενώ επίσης μεγάλος αριθμός αιτούντων άσυλο διαμένει σε διαμερίσματα και ξενοδοχεία, στο πλαίσιο προγραμμάτων στέγασης σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ).

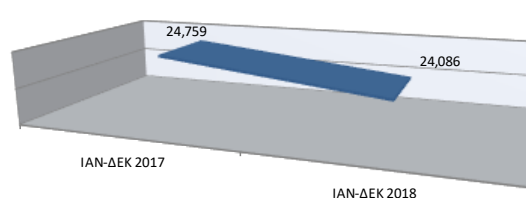
Ο συνολικός αριθμός των εθελουσίων επιστροφών κατά τους μήνες Ιανουάριο-Δεκέμβριο 2018, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Ελέγχου Συνόρων, Μετανάστευσης και Ασύλου (ΕΣΚΕΣΜΑ), ανήλθε σε 4.968.

Το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή προέβη κατά το δωδεκάμηνο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2018 σε διασώσεις 24.086 ανθρώπων έναντι 24.759 κατά το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

**ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΔΙΑΚΙΝΗΤΩΝ
(Λ.Σ.)**

**ΔΙΑΣΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΤΥΠΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ (Λ.Σ.)**

ΕΣΤΙΑ - ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΟΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΤΙΑ

Ως το τέλος του έτους 2018, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ήταν διαθέσιμες για ευάλωτους αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες 27.088 θέσεις σε διαμερίσματα και κτίρια σε όλη τη χώρα, στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΤΙΑ, με

τη συνεργασία της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, στεγάστηκαν 22.686 άτομα.

Το 58% των παρεχόμενων στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΤΙΑ θέσεων βρίσκεται στην Αττική, το 19,5% στη Βόρεια Ελλάδα, το 7,3% στην Κεντρική Ελλάδα, ενώ το 9,7% στα νησιά (3,6% στην Κρήτη και 6,1% στα υπόλοιπα νησιά).

© UNHCR/DAPHNE TOLIS

ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΟΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ

Σύμφωνα με τα επικαιροποιημένα στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο εκτιμώμενος αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων στην Ελλάδα, στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ανερχόταν σε 3.741, εκ των οποίων 93,8% ήταν αγόρια και 6,2% κορίτσια, ενώ 7,2% είναι ανήλικα κάτω των 14 ετών.

Σε λειτουργία, στη νησιωτική (Λέσβος, Χίος, Σάμος, Κρήτη) και στην ηπειρωτική χώρα, βρίσκονται 48 Δομές Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, συνολικής δυναμικότητας 1.040 θέσεων, ενώ βρίσκονται υπό σχεδιασμό ακόμα 3 δομές φιλοξενίας συνολικής δυναμικότητας 24 θέσεων. Σχεδόν το 73% των ανηλίκων προέρχονται από το Πακιστάν, το Αφγανιστάν και τη Συρία.

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Ασπίδα για τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα

Το υπουργείο συνεχίζει το έργο που ξεκίνησε για την εξασφάλιση ουσιαστικής προστασίας για τους ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες. Με τον Ν. 4554/2018, ο οποίος ψηφίστηκε τον Ιούλιο του 2018, έγινε ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, αφού θεσμοθετήθηκε το πλαίσιο της Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων. Για κάθε ασυνόδευτο ανήλικο πρόσφυγα ορίζεται επίτροπος, ο οποίος έχει κύριο καθήκον να εκπροσωπεί τα παιδιά ενώπιον αρχών και υπηρεσιών και να διασφαλίζει ότι γίνονται σεβαστά τα δικαιώματά τους και ότι μεγαλώνουν σε περιβάλλον που προσφέρει ασφάλεια και ευημερία. Ο νόμος προβλέπει, επίσης, την τήρηση τριών ηλεκτρονικών μητρώων: το μητρώο επιτρόπων, το μητρώο ασυνόδευτων ανηλίκων καθώς και το μητρώο των κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων για να γνωρίζουμε ανά πάσα στιγμή τη διαδρομή και την εξέλιξη των ασυνόδευτων ανηλίκων.

ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ

Αύξηση των αιτημάτων ασύλου σε α΄ βαθμό κατά 24,18% παρατηρείται κατά το διάστημα Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2018 έναντι των αιτημάτων του ιδίου

διαστήματος του προηγούμενου έτους. Το έτος 2018 κατατέθηκαν 66.970 αιτήματα ασύλου έναντι 58.646 αιτημάτων που κατατέθηκαν το προηγούμενο έτος.

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ Α΄ ΒΑΘΜΟ

Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018	19.581 αιτήματα	13.288 άνδρες
		6.293 γυναίκες
Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2017	15.768 αιτήματα	10.791 άνδρες
		4.977 γυναίκες
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018	66.970 αιτήματα	
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2017	58.642 αιτήματα	

Όσον αφορά στα αιτήματα του α΄ βαθμού, καταγράφεται αύξηση κατά 14,20% το τρίμηνο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2018 σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017.

ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

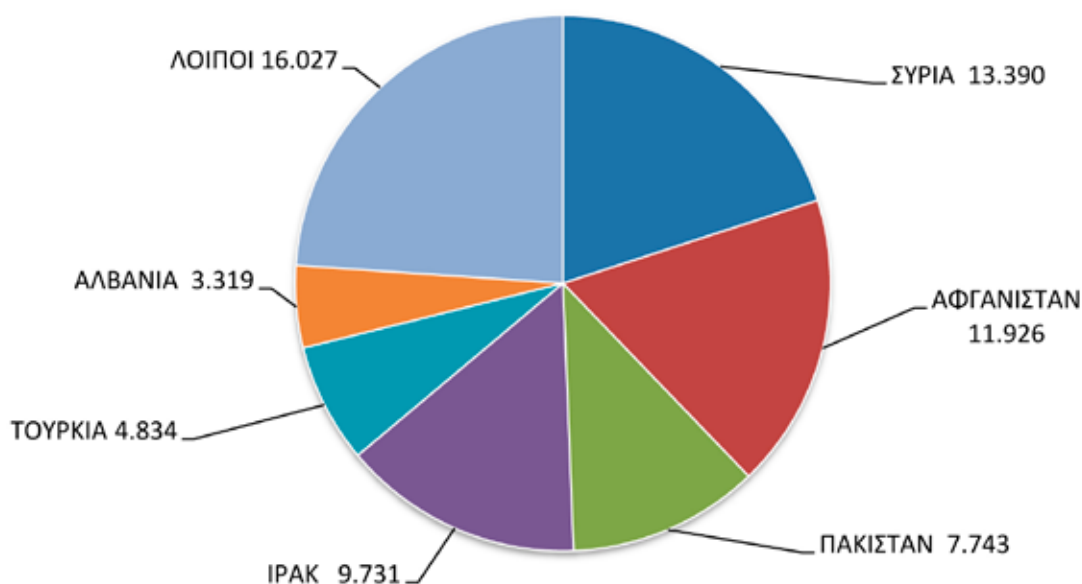
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

Τρίμηνο Οκτωβρίου- Νοεμβρίου- Δεκεμβρίου 2018	8.519 αποφάσεις ουσίας	4.524 χορηγούν διεθνή προστασία (προσφυγικό καθεστώς και επικουρική προστασία)
		3.995 απορριπτικές αποφάσεις
Τρίμηνο Οκτωβρίου- Νοεμβρίου- Δεκεμβρίου 2017	7.022 αποφάσεις ουσίας	3.457 χορηγούν διεθνή προστασία (προσφυγικό καθεστώς και επικουρική προστασία)
		3.565 απορριπτικές αποφάσεις
Ιανουάριος- Δεκέμβριος 2018	30.768 αποφάσεις ουσίας	15.205 χορηγούν διεθνή προστασία (προσφυγικό καθεστώς και επικουρική προστασία)
		15.563 απορριπτικές αποφάσεις
Ιανουάριος- Δεκέμβριος 2017	22.488 αποφάσεις ουσίας	10.351 χορηγούν διεθνή προστασία (προσφυγικό καθεστώς και επικουρική προστασία)
		12.137 απορριπτικές αποφάσεις

Σημειώνεται δε ότι για το έτος 2018, το ποσοστό αναγνώρισης για τις υποθέσεις που εξετάζονται κατ' ουσίαν ανέρχεται στο 49,4% κατά μέσο όρο, ενώ το ποσοστό αναγνώρισης για το έτος 2017 ήταν 46% κατά μέσο όρο.

ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΑΣΥΛΟ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

ΙΑΝ-ΔΕΚ 2018 ΣΥΝΟΛΟ: 66.970

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Λέσβος, Χίος, Σάμος, Λέρος, Κως)

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΣΥΛΟΥ

Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018	8.819 αιτήσεις
Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2017	8.775 αιτήσεις
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018	30.941 αιτήσεις
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2017	26.945 αιτήσεις

Διαπιστώνεται ελάχιστη αύξηση κατά 0,5% των αιτήσεων ασύλου στα νησιά το τρίμηνο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2018 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017, αλλά αύξηση κατά 14,83% των αιτήσεων για τους μήνες Ιανουάριο-Δεκέμβριο του 2018 σε σχέση με την ίδια περίοδο του έτους 2017.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018	364 αποφάσεις παραδεκτού
Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2017	512 αποφάσεις παραδεκτού
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018	1.423 αποφάσεις παραδεκτού
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2017	2.787 αποφάσεις παραδεκτού

Από τα στοιχεία προκύπτει μείωση κατά 28,9% των αποφάσεων παραδεκτού το τρίμηνο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2018 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του έτους 2017. Ομοίως, παρατηρείται μείωση κατά 48,94% των αποφάσεων παραδεκτού κατά τους μήνες Ιανουάριο-Δεκέμβριο 2018 έναντι της αντίστοιχης περιόδου του έτους 2017.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣ (ΘΕΤΙΚΕΣ)

Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018	2.906 θετικές αποφάσεις
Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2017	2.412 θετικές αποφάσεις
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018	10.048 θετικές αποφάσεις
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2017	7.213 θετικές αποφάσεις

Όσον αφορά στις θετικές αποφάσεις ουσίας, προκύπτει ότι αυτές αυξήθηκαν κατά 20,48% κατά το τρίμηνο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2018 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του έτους 2017.

Ομοίως καταγράφεται αύξηση κατά 39,3% των θετικών αποφάσεων ουσίας το διάστημα Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2018, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Λέσβος, Χίος, Σάμος, Λέρος, Κως)

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΛΟΓΩ ΕΥΑΛΩΤΟΤΗΤΑΣ

Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018	7.221 παραπομπές λόγω ευαλωτότητας
Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2017	6.203 παραπομπές λόγω ευαλωτότητας
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018	22.973 παραπομπές λόγω ευαλωτότητας
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2017	16.329 παραπομπές λόγω ευαλωτότητας

Καταγράφεται αύξηση κατά 16,41% στις παραπομπές λόγω ευαλωτότητας κατά το τρίμηνο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2018, σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Ομοίως, παρατηρείται αύξηση κατά 40,68% των παραπομπών λόγω ευαλωτότητας κατά το έτος 2018, σε σχέση με το έτος 2017.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΛΟΓΩ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗΣ

Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018	525 παραπομπές λόγω οικ. επανένωσης
Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2017	953 παραπομπές λόγω οικ. επανένωσης
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018	2.067 παραπομπές λόγω οικ. επανένωσης
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2017	3.137 παραπομπές λόγω οικ. επανένωσης

Όσον αφορά στις παραπομπές λόγω οικογενειακής επανένωσης, καταγράφεται μείωση κατά 44,91% κατά το τρίμηνο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2018 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του έτους 2017. Το έτος 2018 η μείωση των παραπομπών λόγω οικογενειακής επανένωσης ανέρχεται στο 34,1% σε σύγκριση με το έτος 2017.

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ Β΄ ΒΑΘΜΟ

Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018	9.048 περαιώσεις υποθέσεων σε β΄ βαθμό
----------------------------	--

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2018	3.601 στην ενδοχώρα	4.329
	728 στα νησιά	
Τρίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2017	3.090 στην ενδοχώρα	3.729
	639 στα νησιά	

Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2018	13.020 στην ενδοχώρα	15.355
	2.335 στα νησιά	
Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2017	9.142 στην ενδοχώρα	11.654
	2.512 στα νησιά	

Όσον αφορά στην κατάθεση προσφυγών, από τα παραπάνω στοιχεία παρατηρείται **αύξηση κατά 16,09%** το τρίμηνο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2018 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Ομοίως, παρατηρείται **αύξηση κατά 31,76%** των κατατεθεισών προσφυγών κατά τους μήνες Ιανουάριο-Δεκέμβριο 2018, σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2017.

ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

Η Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας, η οποία συστάθηκε τον Ιούλιο του 2017 με το Ν. 4483/2017 (άρθρο 125) και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εσωτερικών, έχει ως αποστολή το σχεδιασμό και την εφαρμογή δημόσιων πολιτικών για θέματα που αφορούν στην κτήση και απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας. Η σύσταση της Ειδικής Γραμματείας Ιθαγένειας πραγματοποιήθηκε με στόχο την επιτάχυνση, την απλοποίηση και τη διασφάλιση του αδιάβλητου των διαδικασιών για την κτήση ιθαγένειας. Συγκεκριμένα, επιδιώκει τη μείωση του χρόνου έκδοσης αποφάσεων κτήσης ιθαγένειας και την άρση δυσλειτουργιών που έχουν εντοπισθεί και στις οποίες οφείλονται οι ενίοτε καθυστερήσεις, ακόμα και σε υποθέσεις που αφορούν ανήλικα παιδιά δεύτερης γενιάς μεταναστών. Παράλληλα, ασκεί αποτελεσματικό συντονισμό, εποπτεία, ιεραρχικό έλεγχο και καθοδήγηση της υπαγόμενης σε αυτήν Διεύθυνσης Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών με το σύνολο των αρμοδιοτήτων και των τμημάτων της, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 19 του Π.Δ. 141/2017.

Στο πλαίσιο επίτευξης αυτών των στόχων, κατά τη διάρκεια της σύντομης λειτουργίας της, η Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας έχει ήδη προχωρήσει στη σύνταξη μιας σειράς νομοθετικών διατάξεων και εγκυκλίων.

Ενδεικτικά αναφέρεται η τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών (άρθρο 31, Ν. 4531/2018) με την οποία πλέον δίνεται η δυνατότητα πολιτογράφησης και, συνεπώς, διευκολύνεται ουσιαστικά η διαδικασία ένταξης στην ελληνική κοινωνία μεγάλου αριθμού αλλοδαπών που, παρά το γεγονός της ήδη μακρόχρονης (τουλάχιστον 12ετούς) συνεχούς νόμιμης διαμονής τους στη χώρα, δεν κατέχουν κάποιον από τους προβλεπόμενους στο νόμο αποκλειστικά απαριθούμενους τίτλους διαμονής, κατέχουν, όμως, άλλο έγκυρο μη προσωρινό τίτλο διαμονής. Με τη συγκεκριμένη διάταξη αίρεται ο αποκλεισμός από τη διαδικασία αίτησης πολιτογράφησης μιας μεγάλης μερίδας ανθρώπων που ενώ διέμεναν νόμιμα για πολλά χρόνια στη χώρα μας, δεν είχαν τη δυνατότητα συμμετοχής στη διαδικασία κτήσης ελληνικής ιθαγένειας. Επίσης, με την υπ' αριθμ. 130181/6353/27-3-2018 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 1208) προστίθενται και άλλοι τίτλοι αδειών σε αυτούς της οριστικής διαμονής που γίνονται αποδεκτοί για την πολιτογράφηση αλλοδαπών που έχουν συμπληρώσει 7 έτη συνεχούς νόμιμης διαμονής μέχρι την υποβολή της αίτησης, με αποτέλεσμα την παροχή δυνατότητας υποβολής αίτησης πολιτογράφησης σε 200.000 αλλοδαπούς συμπολίτες μας που έως τώρα δεν είχαν αυτή τη δυνατότητα, παρά το γεγονός ότι κατείχαν άδειες παραμονής που καταδεικνύουν αυξημένη ένταξη.

Επιπροσθέτως, η Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας προχώρησε στην έκδοση εγκυκλίων που αφορούν οδηγίες σχετικά με τη διαδικασία της συνέντευξης που πρέπει να πραγματοποιείται από τις επιτροπές πολιτογράφησης και μέσω της οποίας αποσαφηνίζονται διάφορα ζητήματα ως προς την ορθή αξιολόγηση

των υποψηφίων και ενισχύεται η διαφάνεια. Περαιτέρω, με το άρθρο 248 του Ν. 4555/2018, μεταφέρονται οι αρμοδιότητες της ιθαγένειας από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο Υπουργείο Εσωτερικών, γεγονός το οποίο συμβάλλει καθοριστικά:

- α) στην αποσυμφόρηση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και στην αποτελεσματικότερη άσκηση των εν λόγω καθηκόντων, αφού αυτά πλέον θα ασκούνται από την Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας,
- β) στην ομογενοποίηση των διαδικασιών μέσω της τυποποίησης τους και στην πλήρη διασαφήνιση του θεσμικού πλαισίου,
- γ) στην αναβάθμιση, στον εκσυγχρονισμό και στον εξορθολογισμό των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης της χώρας μέσω της απλοποίησης των σχετικών διαδικασιών, και
- δ) στην άσκηση αποτελεσματικότερης εποπτείας, η οποία θα συμβάλει στην υλοποίηση καλύτερου συντονισμού μεταξύ των υπηρεσιών και, κατά συνέπεια, στην επιτάχυνση των διαδικασιών κτήσης ιθαγένειας.

Ιδιαίτερα σημαντική, στο πλαίσιο ενίσχυσης της διαφάνειας και της καλύτερης πληροφόρησης των ενδιαφερομένων, είναι και η ανάρτηση στατιστικών στοιχείων σχετικά με τους χρόνους εξέτασης όλων των κατηγοριών αιτημάτων κτήσης ιθαγένειας, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών.

Επιπλέον, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, επίκειται η ψήφιση τροπολογίας με την οποία εισάγεται πληθώρα μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων. Ενδεικτικά αναφέρεται η μείωση του παραβόλου για την κτήση ιθαγένειας, ενώ αναμορφώνεται η διαδικασία της συνέντευξης ενώπιον των επιτροπών πολιτογράφησης. Παράλληλα, προωθούνται άμεσα ρυθμίσεις προς την κατεύθυνση ομογενοποίησης της εξέτασης γλωσσικής επάρκειας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι για πρώτη φορά θεσπίζονται σαφείς και στοιχειώδεις κανόνες και διαδικασίες για τον καθορισμό/διαπίστωση και την αμφισβήτηση της ελληνικής ιθαγένειας και εισάγονται ρυθμίσεις με στόχο τον εξορθολογισμό του πλαισίου για την κτήση ιθαγένειας από ομογενείς της πρώην ΕΣΣΔ. Επίσης, εισάγεται για πρώτη φορά η δυνατότητα απόκτησης ιθαγένειας από ανήλικα με βαριά αναπηρία παιδιά, από συμπολίτες μας που πάσχουν από χρόνιες ψυχικές διαταραχές, καθώς και από όσους είναι άνω των 65 ετών.

Τέλος, ήδη έχει δρομολογηθεί μια σειρά ενεργειών για την ηλεκτρονική διασύνδεση των υπηρεσιών της Ειδικής Γραμματείας Ιθαγένειας, μεταξύ τους όσο και με άλλες, με στόχο την ηλεκτρονική διακίνηση των εγγράφων και την παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών, καθώς και η ψηφιοποίηση μέρους του Αρχείου της Διεύθυνσης Ιθαγένειας, με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών, αλλά και την παράδοση μέρους του στην ιστορική έρευνα.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ

© ΑΠΕ-ΜΠΕ/ANDREA BONETTI

Α. Ομιλία στη Διακυβερνητική Διάσκεψη για την υιοθέτηση του Παγκόσμιου Συμφώνου για τη Μετανάστευση, Μαρακές, 10-11 Δεκεμβρίου 2018

«Το 2016 υιοθετήσαμε τη Διακήρυξη της Νέας Υόρκης για τους Πρόσφυγες και τους Μετανάστες. Τότε, εν μέσω της προσφυγικής και μεταναστευτικής κρίσης που επηρέασε την Ευρώπη και άλλες περιοχές του κόσμου, όλοι μας δεσμευθήκαμε να ξεκινήσουμε μια διαδικασία διαβουλεύσεων και διαπραγματεύσεων που θα οδηγούσε στην υιοθέτηση ενός παγκόσμιου συμφώνου για την ασφαλή, οργανωμένη και νόμιμη μετανάστευση.

Έχει φτάσει πλέον η στιγμή που έχουμε μπροστά μας το αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής, με τη μορφή ενός πολιτικού πλαισίου συνεργασίας. Το πλαίσιο αυτό, αν και νομικά μη δεσμευτικό, καθορίζει τις κοινές αρχές και δεσμεύσεις μας απέναντι στη μετανάστευση και ζητεί την ανάληψη συγκεκριμένης δράσης. Με αυτή την έννοια, δεν είναι το τέλος της διαδρομής, αλλά μάλλον η αρχή της.

Ο κόσμος μας αλλάζει γρήγορα. Οι ανισότητες εντός και μεταξύ των χωρών διευρύνονται εξίσου γρήγορα. Επιπλέον, οι προκλήσεις που ενεργοποιούν τις μεταναστευτικές κινήσεις εξακολουθούν να υπάρχουν, είτε αυτές σχετίζονται με την αύξηση του πληθυσμού, την έλλειψη εκπαίδευσης και ευκαιριών απασχόλησης, την ακραία φτώχεια και την κλιματική αλλαγή, είτε σχετίζονται με τις επιπτώσεις των πολέμων και των συγκρούσεων ανά την υφήλιο. Ταυτόχρονα, η πληροφορία διαδίδεται με μεγάλες ταχύτητες και φθάνει σε μεγαλύτερα τμήματα του πληθυσμού του πλανήτη.

Αυτές οι παγκόσμιες προκλήσεις απαιτούν παγκόσμια αντιμετώπιση. Κατά τη γνώμη μας, ακριβώς αυτό αποτελεί το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση. Εφοδιάζει την παγκόσμια κοινότητα με δέσμη συμφωνημένων κανόνων ώστε:

- να διευκολυνθεί η συνεργασία μας σε όλες τις πτυχές της μετανάστευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότη-

- τες υποδοχής και τις ανάγκες των εθνικών αγορών εργασίας,

- να διευκολυνθεί η ενσωμάτωση των νόμιμων μεταναστών,

- να διασφαλιστεί η αξιοπρεπής επιστροφή ατόμων που δεν χρειάζονται διεθνή προστασία,

- να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια της παράτυπης μετανάστευσης, και, τέλος,

- να παταχθούν τα παράνομα κυκλώματα που διακινούν μετανάστες.

Ενεργώντας με αυτό τον τρόπο, συμφωνούμε να προστατεύσουμε τις ζωές των μεταναστών με απόλυτη προτεραιότητα, να διασφαλίσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματά τους, να δράσουμε με τρόπο που θα λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου και θα προσαρμόζεται στις ανάγκες των παιδιών και να σεβαστούμε την εθνική κυριαρχία, τις εθνικές αρμοδιότητες και το κράτος δικαίου.

Η χώρα μου έχει βιώσει τη μετανάστευση των δικών της πολιτών και επίσης έχει γίνει χώρα διέλευσης μεταναστών που επιδιώκουν να φτάσουν σε άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπλέον, η Ελλάδα επηρεάστηκε από πολύ μεγάλες και μικτές ροές προσφύγων και μεταναστών από το 2015. Ο ελληνικός λαός, παρά τις δοκιμασίες που αντιμετώπιζε, έδειξε στον υπόλοιπο κόσμο ποια είναι η σωστή μεταχείριση όσων ανθρώπων χρειάζονται αλληλεγγύη.

Με βάση αυτή την εμπειρία, πιστεύουμε ότι είναι αναγκαία η κατανόηση των προτεραιοτήτων, των προσδοκιών και των ανησυχιών των χωρών προέλευσης, διέλευσης και προορισμού, αν θέλουμε να κάνουμε ένα βήμα μπροστά και να προσφέρουμε αποτελεσματικές λύσεις στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε.

© ΑΠΕ-ΜΠΕ

Είμαστε υποχρεωμένοι να υπερβούμε τις διαφορετικές προσεγγίσεις που αναδείχθηκαν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, παραδεχόμενοι ότι έχουμε μια υποχρέωση αλλά επίσης ένα δικαίωμα να αντιμετωπίσουμε αυτό το φαινόμενο σε εθνικό επίπεδο. **Παράλληλα, θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι καμία χώρα δεν μπορεί να διαχειριστεί μόνη της αποτελεσματικά τη μετανάστευση. Χρειαζόμαστε πολυμερείς απαντήσεις με βάση το διεθνές δίκαιο.**

Έχοντας επίγνωση αυτού, η χώρα μου συνέβαλε στη διαδικασία που μας οδήγησε εδώ, σήμερα, με γνήσιο ενδιαφέρον να βοηθήσουμε στην εξεύρεση κοινού εδάφους. Πιστεύουμε ότι έχουμε φτάσει πλέον σε μια ευρεία συμφωνία όσον αφορά το Παγκόσμιο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση, η οποία μέσω των στόχων της και των προτεινόμενων δράσεων:

- αντανakλά τις προσδοκίες όλων των κρατών-μελών των ΗΕ κατά ένα δίκαιο, ισορροπημένο και συνολικό τρόπο,
- περιλαμβάνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αμφοτέρων των κρατών αποστολής και υποδοχής και των

© ΑΠΕ-ΜΠΕ

ίδιων των μεταναστών και
– αναγνωρίζει τη μετανάστευση ως μια ανθρωποκεντρική διαδικασία, που αποτελεί ταυτόχρονα πρόκληση και ευκαιρία ανάπτυξης.

Επιβεβαιώνω, ως εκ τούτου, τη δέσμευση της χώρας μου να συμβάλει στη διαδικασία οικοδόμησης του Παγκόσμιου Συμφώνου για τη Μετανάστευση, ως ένα αποτελεσματικό πολιτικό πλαίσιο συνεργασίας που δεν θίγει αλλά αντίθετα, δημιουργείται για να υποστηρίξει τις προσπάθειές μας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο προς μια ασφαλή και ορθώς διαχειριζόμενη μετανάστευση.

Προς διασφάλιση αυτών, πρέπει να διαμορφώσουμε έναν αποτελεσματικό μηχανισμό παρακολούθησης και αξιολόγησης, που θα αποφεύγει υπερβολικά γραφειοκρατικά και διοικητικά βάρη και θα αυξάνει τις συνέργειες με όλους τους σχετικούς μηχανισμούς.

Επιτρέψτε μου να κλείσω εκφράζοντας την ειλικρινή ευχή μου, οι πολιτικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνουμε σήμερα να μετατραπούν σε συγκεκριμένα έργα και δράσεις, προς όφελος όλων».

B. Σύνοδος Κορυφής ΕΕ, 14 Δεκεμβρίου 2018

«...σε ό,τι αφορά το νέο σύστημα κατανομής μεταναστών και προσφύγων, το νέο σύστημα ασύλου, κι εδώ –όπως προείπα– φαίνεται ότι κάποιες δυνάμεις επιχειρούν να μεταθέσουν τη συζήτηση για την αναθεώρηση της Συνθήκης του Δουβλίνου μετά τις ευρωπαϊκές εκλογές. Αυτό κατ' εμάς κρύβει σκοπιμότητα, η Ελλάδα έθεσε μετ' επιτάσεως την πρόταση να μην υπάρξει καμία καθυστέρηση στην αναθεώρηση του Δουβλίνου, πράγμα το οποίο αναμένεται να θέσω και στη συνάντηση των χωρών του Νότου, που απ' ό,τι φαίνεται θα πραγματοποιηθεί –μετά από πολύ καιρό– στη Λευκωσία τέλος Γενάρη, προκειμένου να υπάρχει μία στάση σθεναρή και συλλογική περισσότερων χωρών

στο αίτημα αναθεώρησης της Συνθήκης του Δουβλίνου. Διότι δεν μπορεί στο κρίσιμο θέμα της μετανάστευσης η λογική να είναι ότι κάθε χώρα θα διαχειριστεί το πρόβλημα μόνη της.

Δεν μπορεί η Ελλάδα για παράδειγμα, η οποία αυτή τη στιγμή έχει περίπου 70.000 αιτούντες άσυλο, να αντιμετωπίζεται ως μια χώρα που μπορεί να λύσει αυτό το πρόβλημα, διότι της αναλογεί ως πρόβλημα. Το πρόβλημα είναι ευρωπαϊκό. Οι άνθρωποι αυτοί θέλουν να πάνε σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, άρα λοιπόν θα πρέπει η ευθύνη να επιμεριστεί. Αυτή είναι η θέση μας, αυτή είναι η στάση μας και σε αυτή τη θέση και στάση θα επιμένουμε το επόμενο διάστημα».

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ & ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

© ΥΜΕΠΙΟ

Ομιλία υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής Δ. Βίτσας κατά την 69^η Συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στη Γενεύη (3 Οκτωβρίου 2018)

Ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής Δημήτρης Βίτσας, μίλησε στην 69η Συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στη Γενεύη, στις 3 Οκτωβρίου 2018. Στην ομιλία του, ο υπουργός, μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι η χώρα μας από την έναρξη της προσφυγικής κρίσης μέχρι και σήμερα λειτουργεί με πυξίδα και οδηγό τις προβλέψεις της Συνθήκης της Γενεύης, παρέχοντας διεθνή προστασία σε αναγνωρισμένους πρόσφυγες.

Αναφερόμενος στην Κοινή Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας του Μαρτίου 2016, ο Δημήτρης Βίτσας τόνισε ότι παρά τη δραστική μείωση, οι ροές ουσιαστικά δεν σταμάτησαν, ενώ από την αρχή του 2018 έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση. Σημειώνοντας ότι τους τελευταίους τέσσερις μήνες έχουν καταγραφεί περισσότερες από 17.400 νέες αφίξεις, ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής υπογράμμισε την ανάγκη για πλήρη και διαρκή εφαρμογή της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, με στόχο το μηδενισμό των ροών, όπως άλλωστε ορίζει η ίδια η Δήλωση.

Αφού εξήρε την ήδη εμπεδωμένη στενή συνεργασία ανάμεσα στην ελληνική κυβέρνηση και την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο υπουργός αναφέρθηκε στις δύσκολες συνθήκες που επικρατούν, λόγω των αυξημένων ροών, σε ορισμένα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, καθώς και στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την αποσυμφόρσή τους. «Συνεχίζουμε να μεταφέρουμε ανθρώπους που πληρούν τις προϋποθέσεις από τα νησιά στην ενδοχώρα, δημιουργώντας περισσότερες θέσεις φιλοξενίας για την υποδοχή τους», τόνισε ο υπουργός, προσθέτοντας ότι «η εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για την εξέταση του ασύλου αποδίδει ήδη καρπούς ως προς την επιτάχυνση

των διαδικασιών, πάντα με σεβασμό στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο».

«Είναι προφανές ότι ένα νέο πρόγραμμα μετεγκατάστασης σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ αποτελεί επιτακτική ανάγκη», υπογράμμισε ο Δημήτρης Βίτσας, προσθέτοντας ότι «πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για εξεύρεση συλλογικών λύσεων στο πλαίσιο της ΕΕ, με βάση τις αρχές της αλληλεγγύης και του διαμοιρασμού της ευθύνης». Ο Δημήτρης Βίτσας εξέφρασε την ελπίδα ότι το Παγκόσμιο Σύμφωνο για τους Πρόσφυγες που προωθεί η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες θα αποτελέσει μια ισχυρή βάση για την εμπλοκή ολόκληρης της Διεθνούς Κοινότητας στο σκοπό της προστασίας και της υποστήριξης των προσφύγων, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για ένα παγκόσμιο πρόγραμμα μετεγκατάστασης.

«Η Ελλάδα, έχοντας αποδειξει ότι εκτελεί στο ακέραιο τις διεθνείς της υποχρεώσεις σε σχέση με την προστασία των προσφύγων, τονίζει προς πάσα κατεύθυνση ότι καμία χώρα δεν μπορεί από μόνη της να αντιμετωπίσει προκλήσεις τόσο μεγάλες, που λαμβάνουν σαφή παγκόσμιο ή περιφερειακό χαρακτήρα και απαιτούν δίκαιη κατανομή της ευθύνης», τόνισε ο υπουργός.

Ακόμη, ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής αναφέρθηκε στην Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη, η οποία θεσμοθετεί το συντονισμό όλων των κρατικών φορέων και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με στόχο τη διευκόλυνση της ένταξης των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία. Εκτός από τα προγράμματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και ανάδειξης και ανάπτυξης επαγγελματικών δεξιοτήτων με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας, ο Δ. Βίτσας έκανε λόγο για την ελεύθερη πρόσβαση των παιδιών των προσφύγων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Συμμετοχή υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής Δ. Βίτσας στο Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, Λουξεμβούργο, 12 Οκτωβρίου 2018

Ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, Δημήτρης Βίτσας, συμμετείχε στο Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ, στις 12 Οκτωβρίου, στο οποίο συζητήθηκαν και τα θέματα μετανάστευσης.

Ο κ. Βίτσας ανέπτυξε τις ελληνικές θέσεις, δίνοντας έμφαση στην ανάγκη εξεύρεσης συλλογικών ευρωπαϊκών λύσεων, ενώ **τόνισε την επιτακτική ανάγκη για ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων επί του Κανονισμού του Δουβλίνου, σε σύντομο χρονικό διάστημα**. Ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής υποστήριξε ότι κύριο στοιχείο του αναμορφωμένου Κανονισμού θα πρέπει να είναι η ισορροπία μεταξύ αλληλεγγύης και δίκαιης κατανομής

της ευθύνης ανάμεσα στα κράτη-μέλη της ΕΕ.

Ο Δημήτρης Βίτσας επανέλαβε την κομβική σημασία που έχει για τη διαχείριση του προσφυγικού-μεταναστευτικού η εξεύρεση κοινής ευρωπαϊκής λύσης στο ζήτημα της δίκαιης ανακατανομής των αιτούντων άσυλο, υπογραμμίζοντας ότι δεν αποτελεί βιώσιμη επιλογή η υφιστάμενη κατάσταση της επιβάρυνσης μόνο των χωρών πρώτης υποδοχής.

Ακόμη, ο υπουργός ενημέρωσε τους ομολόγους του σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση στην Ελλάδα, ιδίως σε σχέση με τις συνεχιζόμενες ροές προσφύγων και μεταναστών στα θαλάσσια και χερσαία σύνορα της χώρας.

Συμμετοχή υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής Δ. Βίτσας στο Συνέδριο «Kartepe Summit», Τουρκία, 26 Οκτωβρίου 2018

© ΥΜΕΠΟ

Ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, Δημήτρης Βίτσας συμμετείχε στο συνέδριο «Kartepe Summit» με θέμα «Μετανάστευση, Πρόσφυγες και Ανθρωπισμός», το οποίο πραγματοποιήθηκε στην πόλη Kartepe της επαρχίας Kocaeli της Τουρκίας, στις 26 Οκτωβρίου 2018.

Ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής **επεσήμανε τη σημασία της καταπολέμησης των γενεσιουργών αιτίων της μετανάστευσης και υποστήριξε ότι «έχει ιδιαίτερη σημασία η διεθνής κοινότητα να συντονίσει και να εντείνει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των αιτίων της μετανάστευσης με τη χορήγηση γενναίας αναπτυξιακής και τεχνικής βοήθειας προς τις χώρες καταγωγής, αλλά και τις χώρες διέλευσης».**

Ο Δ. Βίτσας τόνισε ότι «όσο υπάρχουν οι γενεσιουργές αιτίες, δηλαδή ο πόλεμος, η απουσία δημοκρατίας και ελευθερίας, οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η

ακραία φτώχεια, οι κοινωνικές ανισότητες και η κλιματική αλλαγή, οι άνθρωποι θα συνεχίσουν να μεταναστεύουν».

Ακόμη, ο υπουργός κάλεσε σε διεθνή συστράτευση με στόχο την καταπολέμηση των εγκληματικών δικτύων των διακινητών που εκμεταλλεύονται τον ανθρώπινο πόνο, τονίζοντας ότι «πρέπει να είμαστε αμείλικτοι στην παράνομη και εγκληματική αυτή δραστηριότητα, από όπου και αν προέρχεται. Για αυτό το λόγο απαιτείται αυξημένη συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων κρατικών αρχών και των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Οργανισμών».

Ο Δημήτρης Βίτσας επανέλαβε τη σταθερή θέση της ελληνικής κυβέρνησης ότι το προσφυγικό και μεταναστευτικό δεν είναι υπόθεση μόνο των κρατών πρώτης υποδοχής, αλλά κατεξοχήν ευρωπαϊκό ζήτημα που χρήζει μιας συνολικής ευρωπαϊκής λύσης, ενώ επέμεινε στην εξεύρεση συλλογικών λύσεων στη βάση των αρχών του δικαίου

© ΥΜΕΠΟ

και των αξιών πάνω στις οποίες έχει οικοδομηθεί το παγκόσμιο και ευρωπαϊκό σύστημα.

Αφού ανέλυσε τη διαχείριση του προσφυγικού-μεταναστευτικού στην Ελλάδα από το 2015 μέχρι σήμερα, ο Δ. Βίτσας αναφέρθηκε στην Κοινή Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας, τονίζοντας ότι επέφερε δραστική μείωση των ροών. Πρόσθεσε, ακόμη, πως η ελληνική κυβέρνηση παραμένει προσηλωμένη στην πλήρη και βιώσιμη εφαρμογή της, ενώ επιμένει στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές.

Επίσης, ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής υπογράμμισε πως «το πραγματικό γεγονός της αύξησης των ροών προς τον Έβρο και τα νησιά του ανατολικού

Αιγαίου φέτος σε σχέση με πέρυσι, 2,5 χρόνια μετά τη Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας, δείχνει πως δεν πρέπει να εφησυχάζουμε. Αντίθετα, οφείλουμε να ενισχύσουμε και να εμβαθύνουμε τη μεταξύ μας επιχειρησιακή συνεργασία σε πνεύμα καλής γειτονίας για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών».

Στο περιθώριο του συνεδρίου «Kartepo Summit», ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, Δ. Βίτσας, πραγματοποίησε διμερή συνάντηση με τον υπουργό Εσωτερικών της Τουρκίας Σουλεϊμάν Σοϊλού, με τον οποίο συζήτησε την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, τόσο σε πολιτικό, όσο και σε τεχνικό-επιχειρησιακό επίπεδο, με στόχο τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης του προσφυγικού-μεταναστευτικού και τη μείωση των ροών.

Συμμετοχή υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής Δ. Βίτσας στο Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ (JAI)

Ελληνική Πρόταση για μεταβατικό μηχανισμό ανακατανομής στην ΕΕ, 5-6 Δεκεμβρίου 2018

Ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, Δημήτρης Βίτσας συμμετείχε στο Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες (5-6 Δεκεμβρίου 2018) και συζήτησε τα ζητήματα μετανάστευσης και ασύλου.

Ο Δημήτρης Βίτσας στην παρέμβασή του τόνισε την ανάγκη να ολοκληρωθεί η συζήτηση για το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου, επαναλαμβάνοντας ότι η αναθεώρηση του Κανονισμού του Δουβλίνου θα πρέπει να προχωρήσει στη βάση των αρχών της αλληλεγγύης και του δίκαιου επιμερισμού της ευθύνης.

Ο υπουργός κάλεσε τα κράτη-μέλη, παράλληλα με την

εντατική προσπάθεια για ταχεία ολοκλήρωση στο θέμα του Κανονισμού του Δουβλίνου και μέχρι την κατάληξη, να εξετάσουν τη δημιουργία ενός μεταβατικού μηχανισμού αλληλεγγύης και δίκαιου επιμερισμού της ευθύνης, ο οποίος θα περιλαμβάνει την ανακατανομή ως αναπόσπαστο υποχρεωτικό μέρος του.

Σύμφωνα με την πρόταση του υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής, η συμμετοχή των κρατών-μελών στο μεταβατικό μηχανισμό θα είναι εθελοντική, αλλά οι δεσμεύσεις για όσους συμμετέχουν θα είναι υποχρεωτικές, με την ανακατανομή ως βασική πρόβλεψη που θα ωφελήσει τόσο τα κράτη-μέλη πρώτης υποδοχής όσο και τα κράτη-μέλη προορισμού.

ΥΓΕΙΑ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

© ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΜΠΟΥΓΙΩΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Τα επιδημιολογικά δεδομένα για δεκατέσσερα (14) επιλεγμένα σύνδρομα/καταστάσεις υγείας τα οποία είναι σημαντικά από τη σκοπιά της δημόσιας υγείας συλλέγονται και καταγράφονται σε καθημερινή βάση από τα Κέντρα Φιλοξενίας Προσφύγων και Μεταναστών (ΚΦΠΜ) και τα Κέντρα Υποδοχής Μεταναστών (ΚΥΤ). Τα κύρια ζητήματα που απασχόλησαν επιδημιολογικά τον φιλοξενούμενο πληθυσμό το τελευταίο τρίμηνο ήταν οι λοιμώξεις του αναπνευστικού, σποραδικά επεισόδια διαρροιών και περιστατικών φυματίωσης, σταφυλοκοκκικές λοιμώξεις και η ψώρα.

Με βάση τα στοιχεία ΚΕΕΛΠΝΟ προκύπτει ότι δεν σημειώθηκε εντός του 2018 κάποιο σοβαρό συμβάν δημόσιας υγείας στα κέντρα φιλοξενίας και πρώτης υποδοχής και ταυτοποίησης προσφύγων-μεταναστών.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Το ΚΕΕΛΠΝΟ, σε συνεργασία με τις κατά τόπους επιτροπές λοιμώξεων των νοσοκομείων που βρίσκονται κοντά σε ΚΦΠΜ, προχώρησε κατά τα συνήθη στον καθορισμό ιατρών υπεύθυνων για τη χορήγηση προφυλακτικής αγωγής για τον HIV και τα ΣΜΝ (PEP), μετά από σεξουαλική κακοποίηση. Αντίστοιχα στα ΚΥΤ έχουν ορισθεί άτομα υπεύθυνα για τη διαχείριση περιστατικών έμφυλης βίας ενώ προβλέφθηκε η διασύνδεσή τους με τα νοσοκομεία.

Όσον αφορά το εργαλείο αξιολόγησης της ευαλωτότητας, το οποίο παρέχει ένα δομημένο ερωτηματολόγιο εκτίμησης της ευπάθειας του ατόμου στις συνθήκες συνεχιζόμενης αστάθειας, προστατεύοντας συγχρόνως τα ευαίσθητα δεδομένα υγείας του ατόμου σύμφωνα με το GDPR, έχει σχεδιαστεί για χρήση από εργαζόμενους στην υγειονομική περίθαλψη που είναι εξοικειωμένοι με πρόσφυγες και μετανάστες. Το αρχικό εργαλείο αναπτύχθηκε το 2017 από επιστημονική ομάδα στο ΚΕΕΛΠΝΟ, εξοικειωμένη με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού των προσφύγων που εξυπηρετούνται στα ΚΥΤ και τα κέντρα προσφύγων, την ιατρική διαχείριση, τα προβλήματα ψυχικής υγείας καθώς και με τη διαχείριση των κατηγοριών ευαλωτότητας όπως περιγράφονται από το Ν 4375/2016. Το εργαλείο σχεδιάστηκε ως αξιολόγηση της ευαλωτότητας του ατόμου κατά κλίμακα, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών για κάθε συγκεκριμένο τομέα φυσικής ή ψυχικής ανεπάρκειας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων του Υπουργείου Υγείας (ΕΚΕΠΥ) κατά τους μήνες Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο, οι πρόσφυγες που **δέχθηκαν υπηρεσίες υγείας** στους υγειονομικούς σχηματισμούς της χώρας **ανέρχονται σε 17.601**. Από αυτό το συνολικό αριθμό προσερχόμενων, **1.385 άτομα εισήχθησαν σε νοσοκομεία**.

© ΑΠΕ-ΜΠΕ

© ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΒΑΛΕΝΤΙΝΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Δράσεις που υλοποίησε η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ) για τις γυναίκες πρόσφυγες-μετανάστριες συνολικά για το έτος 2018:

- ❖ Ανασυγκρότηση της **Ομάδας Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) του προσφυγικού**, με παράλληλη διεύρυνση του αντικείμενου της ώστε να περιλαμβάνει το συντονισμό και την παρακολούθηση της διαδικασίας που έχει ήδη καθορισθεί στο Πρωτόκολλο Συνεργασίας των συναρμόδιων φορέων για τον εντοπισμό, τη φιλοξενία και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε γυναίκες πρόσφυγες θύματα ή εν δυνάμει θύματα βίας καθώς και στα παιδιά τους.
- ❖ Επικαιροποίηση-αναθεώρηση του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με βάση τα νέα δεδομένα, για να καλύψει και θέματα της κοινωνικής ένταξης. Ας σημειωθεί, ότι το **Πρωτόκολλο Συνεργασίας** αναγνωρίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης ως καλή πρακτική ενώ παράλληλα, συμπεριλήφθηκε στην Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ισότητα μεταξύ Γυναικών και Ανδρών στην ΕΕ (Μάρτιος 2017) ως καλή πρακτική. Στο πλαίσιο αυτό, η ΓΓΙΦ φιλοξένησε τον περασμένο Φεβρουάριο το Πρόγραμμα Ανταλλαγής Καλών Πρακτικών για την Ισότητα των Φύλων της ΕΕ με θέμα: «Υποστηρικτικές υπηρεσίες σε γυναίκες θύματα βίας στο άσυλο και στη μετανάστευση», όπου συμμετείχαν εκπρόσωποι από 15 κ-μ της ΕΕ.
- ❖ Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών του πεδίου καθώς και υλοποίηση δράσεων για τις ίδιες τις γυναίκες πρόσφυγες.

Πιο συγκεκριμένα:

- Η ΓΓΙΦ σε συνεργασία με την UNICEF πραγματοποίησε σειρά 5 ημερίδων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης (Λαμία, Λέσβος, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Ιωάννινα) για το Πρωτόκολλο Συνεργασίας με τίτλο: «Ενώνουμε τις δυνάμεις μας για τις γυναίκες πρόσφυγες και τα παιδιά τους. Παρουσίαση του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας της ΓΓΙΦ για τις γυναίκες πρόσφυγες επιζήσασες έμφυλης βίας», απευθυνόμενο στους ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού καθώς και στους επαγγελματίες που λειτουργούν στο πεδίο του προσφυγικού από δημόσιους φορείς ή ΜΚΟ.
- Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η Ημερίδα της ΓΓΙΦ για τις γυναίκες πρόσφυγες και μετανάστριες με θέμα: «Εθνικές και Ευρωπαϊκές προκλήσεις και προοπτικές στη διαχείριση του προσφυγικού ζητήματος», που πραγματοποιήθηκε στις 15-10-2018, με αφορμή την ολοκλήρωση του Ευρωπαϊκού διακρατικού προγράμματος Daphne – «Building a safety net for migrant & refugee women» («Ενώνουμε τις δυνάμεις μας – Χτίζουμε ένα δίκτυο ασφαλείας για τις γυναίκες πρόσφυγες και τις μετανάστριες»).

Στο πλαίσιο του παραπάνω προγράμματος, εκδόθηκαν

δύο (2) νέα ενημερωτικά φυλλάδια: «Building a safety net for migrant and refugee women» (προς τον προσφυγικό πληθυσμό) και «Χτίζοντας ένα δίκτυο ασφαλείας για γυναίκες πρόσφυγες και μετανάστριες» (προς τους επαγγελματίες του πεδίου).

- Η ΓΓΙΦ υλοποίησε σε συνεργασία με την Προσφυγική και Μεταναστευτική Ανταπόκριση της UNICEF στην Ελλάδα έκθεση ζωγραφικής με θέμα: «Δεν είσαι η μόνη, δεν είσαι μόνη», για την ευρύτερη ευαισθητοποίηση σχετικά με την έμφυλη βία. Τα έργα τέχνης που εκτέθηκαν, προέρχονταν από παιδιά, εφήβους και ενήλικες πρόσφυγες και μετανάστες/στρίες που διαμένουν τόσο στις Ανοιχτές Δομές Φιλοξενίας όσο και στον αστικό ιστό της χώρας.
- Διοργανώθηκαν από τη ΓΓΙΦ και για το έτος 2018, σε συνεργασία με την «Αλληλεγγύη για Όλους», την «Αλληλεγγύη στα Δυτικά», τις «Αθέατες Γυναίκες» και την Περιφέρεια Αττικής, επισκέψεις-ξεναγήσεις των γυναικών προσφύγων από τα κέντρα φιλοξενίας του Σκαρμαγκαλά και του Σχιστού στο Μουσείο της Ακρόπολης. Στις επισκέψεις-ξεναγήσεις συμμετείχαν και γυναίκες πρόσφυγες από τον αστικό ιστό.
- Υλοποιήθηκαν πολιτιστικές δράσεις με τη συμμετοχή γυναικών προσφύγων (εκδήλωση στο Μέγαρο Μουσικής, Φεστιβάλ Ισότητας, Παραδοσιακοί χοροί «Δώρα Στράτου»), τους παρασχέθηκαν δωρεές και κοινωνικές προσφορές ανάλογα με τις ανάγκες τους.
- Εκδόθηκαν και διακινήθηκαν σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ενημερωτικά φυλλάδια στα ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, αραβικά και φαρσί, με πληροφορίες ανά Περιφέρεια για τις δομές της ΓΓΙΦ που δραστηριοποιούνται στις 13 Περιφέρειες της χώρας.

Η ΓΓΙΦ συμμετέχει στην Ομάδα Εργασίας για την έμφυλη βία της Ύπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες καθώς και στην Ομάδα Εργασίας του Δ. Αθηναίων «Γυναίκες πρόσφυγες- Έμφυλες διακρίσεις στην καθημερινή διαβίωση», ερχόμενη σε συνεχή επαφή με τις οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στο πεδίο για να επιτυγχάνεται ο καλύτερος δυνατός συντονισμός.

Ταυτόχρονα, συμμετέχει ως εταίρος σε δύο συγχρηματοδοτούμενα από το REC ευρωπαϊκά προγράμματα για τις γυναίκες πρόσφυγες:

- α) το «Survivor», με συνεταιίρους το ΚΕΘΙ, τη Διεθνή Επιτροπή Διάσωσης (IRC) και το Κέντρο Γυναικείων Ερευνών και Μελετών «ΔΙΟΤΙΜΑ» (leader του έργου),
- β) το «Empower», με συνεταιίρους το Κέντρο Ευρωπαϊκού και Συνταγματικού Δικαίου (Ιδρυμα Τσάτσου) και τη ΜΚΟ «Γιατρού του Κόσμου».

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στοιχεία για τον μαθητικό πληθυσμό (Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2018)

Τα στοιχεία εγγεγραμμένων μαθητών όπως καταγράφονται στην πλατφόρμα «myschool» κατά το πρώτο τετράμηνο του σχολικού έτους 2018-2019 βρίσκονται σε συνεχή επεξεργασία.

Έως το τέλος Δεκεμβρίου 2018, ο αριθμός των προσφυγοπαίδων που έχουν εγγραφεί σε όλες τις βαθμίδες των Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφυγοπαίδων (ΔΥΕΠ α΄θμιας και β΄θμιας) είναι: **3.348**.

Σχετικά με τις Τάξεις Υποδοχής ο ενιαίος υπολογισμός των εγγεγραμμένων μαθητών προσφύγων κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους χαρακτηρίζεται από αυξημένη μεταβλητότητα λόγω της διαρκούς κινητικότητας του πληθυσμού, των σταδιακών ενάρξεων νέων τμημάτων σε όλη τη χώρα (3 φάσεις ιδρύσεων νέων τμημάτων) καθώς και των μετεγγραφών λόγω της μετακίνησης του μαθητικού πληθυσμού από τα νησιά στην ενδοχώρα και από τα κέντρα φιλοξενίας σε διαμερίσματα εντός αστικού ιστού.

Οι σχολικές μονάδες με Τάξεις Υποδοχής στην α΄θμια εκπαίδευση έχουν **1.409** εγγεγραμμένους μαθητές/τριες, ενώ οι σχολικές μονάδες με Τάξεις Υποδοχής στην β΄θμια, **1.197** εγγεγραμμένους μαθητές/τριες.

Παράλληλα οι εγγεγραμμένοι μαθητές/τριες σε σχολικές μονάδες χωρίς Τάξεις Υποδοχής υπολογίζονται σε τουλάχιστον **2.343** στην α΄θμια Εκπαίδευση και **1.049** στην β΄θμια Εκπαίδευση. Να ληφθεί υπόψη ότι ο αριθμός εγγεγραμμένων μαθητών στις Τάξεις Υποδοχής δεν συμπεριλαμβάνει τους μαθητές των Διαπολιτισμικών Δημοτικών, Γυμνασίων, Λυκείων.

Με την έναρξη του έτους 2019 αναμένεται ακόμα μία νέα φάση ιδρύσεων Τάξεων Υποδοχής για την α΄θμια και την β΄θμια Εκπαίδευση, καθώς και νέων ΔΥΕΠ στις γεωγραφικές τοποθεσίες που μετεγκαταστάθηκε τμήμα του πληθυσμού από τα νησιά.

© UNHCR/DAPHNE TOLIS

© UNHCR/DAPHNE TOLIS

© UNHCR/DAPHNE TOLIS

© UNHCR/DAPHNE TOLIS

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Πρόγραμμα Διερμηνείας στα σχολεία

Συνεχίζεται και κατά το τρέχον σχολικό έτος η συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με την οργάνωση ΜΕΤΑδραση, για την παροχή υπηρεσιών διερμηνείας σε δημόσια σχολεία, με στόχο την ομαλή ένταξη των παιδιών προσφύγων και μεταναστών στην τυπική εκπαίδευση. Το πρόγραμμα υλοποιείται με τη στήριξη της UNICEF και τη χρηματοδότηση του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας και Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG-ECHO). Μέσω του προγράμματος «Διερμηνεία στα Σχολεία», από τον Σεπτέμβριο έως τον Δεκέμβριο 2018, 80 πιστοποιημένοι διερμηνείς έχουν επισκεφτεί περισσότερα από 200 σχολεία σε Αττική και Κεντρική Μακεδονία προσφέροντας περισσότερες από 900 ώρες διερμηνείας σε 16 γλώσσες.

© UNHCR/DAPHNE TOLIS

© UNHCR/DAPHNE TOLIS

Teach4integration

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων σε συνεργασία και το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής υποστήριξαν πρόγραμμα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών που εμπλέκονται στην εκπαίδευση των προσφυγοπαίδων. Το πρόγραμμα οργάνωσε η UNICEF (Refugee and Migrant Response in Greece) σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (συντονιστής εταίρος), το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και το Πανεπιστήμιο Κρήτης, με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG-ECHO). Η επιμορφωτική δράση απευθύνεται κυρίως σε εκπαιδευτικούς α' β' βαθμιας και β' β' βαθμιας εκπαίδευσης που διδάσκουν σε ΔΥΕΠ ή σε Τάξεις Υποδοχής ή έχουν στις τάξεις τους προσφυγόπουλα, καθώς και σε Συντονιστές Εκπαίδευσης και Διευθυντές Σχολικών Μονάδων. Ως τώρα, το πρόγραμμα παρακολούθησαν 364 εκπαιδευτικοί σε Βόλο, Ηράκλειο, Ιωάννινα, Καβάλα, Λάρισα, Πάτρα, Τρίπολη, Χανιά και Αθήνα, ενώ αναμένεται και συνέχεια των σεμιναρίων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

© UNHCR/ACHILLEAS ZAVALLIS

© UNHCR/DAPHNE TOLIS

ΕΡΓΑΣΙΑ

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δρομολόγησε κατά τη διάρκεια του 2018 πρωτοβουλίες για την εργασιακή ένταξη και τη διασφάλιση συνθηκών νόμιμης απασχόλησης για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και τους αιτούντες άσυλο, όπως η εγγραφή στον ΟΑΕΔ και η απόδοση ΑΜΚΑ.

© UNHCR/ACHILLEAS ZAVALLIS

Εγγραφή στον ΟΑΕΔ

Ο ΟΑΕΔ, με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, έδωσε για πρώτη φορά τη δυνατότητα εγγραφής στο Μητρώο Ανέργων του Οργανισμού σε ομάδες του πληθυσμού που μέχρι τώρα δεν μπορούσαν να εγγραφούν, λόγω αδυναμίας απόδειξης μόνιμου τόπου κατοικίας, μεταξύ των οποίων δικαιούχοι διεθνούς προστασίας ή αιτούντες διεθνή προστασία. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής, το σύνολο των εγγεγραμμένων προσφύγων στα μητρώα του ΟΑΕΔ ανέρχεται έως το τέλος του 2018 σε 6.150, εκ των οποίων 3.645 είναι άνδρες και 2.505 γυναίκες.

ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ & ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ ΟΑΕΔ - 2018

Το 85% περίπου των εγγεγραμμένων στον ΟΑΕΔ ανήκει στις παραγωγικές ηλικίες 17-44 ετών – 2.196 στην ηλικιακή ομάδα 17-30 ετών και 3.063 στην ηλικιακή ομάδα 30-44 ετών. Αναφορικά με την κατανομή τους στην επικράτεια, η μερίδα του λέοντος έχει καταγραφεί στην Περιφέρεια Αττικής με 3.864, ενώ ακολουθούν η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με 1.026 και η Περιφέρεια Β. Αιγαίου με 572.

Δράσεις Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας

Υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του 2018 πρόγραμμα εκπαίδευσης όλων των Επιθεωρητών του ΣΕΠΕ για την εμπορία ανθρώπων (trafficking), έγινε εισαγωγή της αντίστοιχης ενότητας στην αρχική εκπαίδευση των επιθεωρητών, ενώ στις 7/12/18 πραγματοποιήθηκε και σχετική ημερίδα.

Το νομοθετικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων ενισχύθηκε με σκοπό την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης και θεσμοθετήθηκε πλαίσιο συνεργασίας με την ΕΛΑΣ. Έχει επίσης συσταθεί ομάδα εργασίας του ΣΕΠΕ με τη συμμετοχή της ΕΛΑΣ και του Εθνικού Εισηγητή Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων.

Στο ίδιο πλαίσιο, ο ΣΕΠΕ απέκτησε πρόσβαση στη βάση καταγραφής θυμάτων και πιθανών περιστατικών εμπορίας ανθρώπων ΕΜΑ, ενώ παράλληλα προχώρησε σε συνεργασία με τον Συνήγορο του Πολίτη. Για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό της δράσης του ΣΕΠΕ με τον Συνήγορο του Πολίτη, πραγματοποιούνται περιφερειακές συσκέψεις συντονισμού ανά την Ελλάδα για την ενημέρωση των Επιθεωρητών και την καθιέρωση καλών πρακτικών.

Κοινωνική εργασία για την υποστήριξη προσφυγικών δομών

Το Υπουργείο Εργασίας έχει στηρίξει τις προσφυγικές δομές φιλοξενίας με δυο προγράμματα κοινωνικού εργασιών. Η χρηματοδότηση προήλθε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και πόρους του ΟΑΕΔ. Συγκεκριμένα, το 2018 ολοκληρώθηκε ο Β΄ Κύκλος του Προγράμματος Κοινωνικού Εργασίας στις προσφυγικές δομές για 1.639 θέσεις πλήρους απασχόλησης, ο οποίος παρατάθηκε για 4η φορά. Η παράταση του εν λόγω προγράμματος είναι δίμηνης (2 μήνες) διάρκειας και θα λήξει περί τα τέλη Φεβρουαρίου του 2019.

Ο Γ΄ Κύκλος του Προγράμματος Κοινωνικού Εργασίας, η χρηματοδότηση του οποίου προέρχεται από το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αφορά 2.082 θέσεις πλήρους απασχόλησης στις προσφυγικές δομές. Υπολογίζεται να διαρκέσει τουλάχιστον έως τον Αύγουστο του 2019 (χωρίς να συνυπολογίζονται περίοδοι παρατάσεων και αντικαταστάσεων) καθώς η περίοδος των τοποθετήσεων ξεκίνησε περίπου από τα τέλη Δεκεμβρίου του 2018, αμέσως μετά την ανάρτηση των πινάκων οριστικών αποτελεσμάτων από τον ΟΑΕΔ.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού συμμετέχει στο επιδοτούμενο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ASPIRE, που αφορά στην κοινωνική ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών μέσω του αθλητισμού. Η παρουσίαση του προγράμματος πραγματοποιήθηκε στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού από τον γενικό γραμματέα Αθλητισμού στις 05/07/2018.

Στην παρουσίαση αυτή παραβρέθηκαν εκπρόσωποι διεθνών και εγχώριων οργανισμών και φορέων. Σκοπός του προγράμματος είναι να εκπαιδεύσει οργανώσεις, οργανισμούς, φορείς ή αθλητικούς συλλόγους στην υιοθέτηση αθλητικό-κοινωνικής πολιτικής και κουλτούρας προκειμένου να δέχονται πρόσφυγες και μετανάστες στα αθλητικά τους κέντρα και να τους περιλαμβάνουν στις διοργανώσεις τους.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ

Επίσκεψη του Δ. Βίτσα στη Χίο, 17 Οκτωβρίου 2018

Τη Χίο επισκέφθηκε στις 17 Οκτωβρίου ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, Δημήτρης Βίτσας, προκειμένου να παρευρεθεί στη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου Χίου, με θέμα συζήτησης το προσφυγικό-μεταναστευτικό.

Ο Δημήτρης Βίτσας ενημέρωσε το δημοτικό συμβούλιο για τις προτεραιότητες του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, τονίζοντας ότι η έμφαση το τελευταίο χρονικό διάστημα έχει δοθεί στο πρόγραμμα αποσυμφόρησης των πέντε νησιών στα οποία λειτουργούν Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Λέσβος, Χίος, Σάμος, Κως και Λέρος).

Ο υπουργός, αναγνωρίζοντας τις δύσκολες συνθήκες λόγω αυξημένων ροών στο ΚΥΤ της ΒΙΑΛ στη Χίο, σημείωσε ότι έχουν ήδη γίνει μεταφορές ανθρώπων προς την ηπειρωτική Ελλάδα, ενώ το επόμενο χρονικό διάστημα θα μεταφερθούν ακόμη περισσότεροι.

Ανέφερε ακόμη ότι το υπουργείο δίνει ιδιαίτερη σημασία στη στενή συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και τους φορείς της τοπικής κοινωνίας, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση, με στόχο την εύρυθμη συνύπαρξη των κατοίκων και των προσφύγων-μεταναστών. Επανάλαβε, επίσης, την κυβερνητική δέσμευση για διατήρηση του μειωμένου ΦΠΑ στα νησιά

© ΥΜΕΠΟ

που επιβαρύνονται από το προσφυγικό-μεταναστευτικό.

Ο Δημήτρης Βίτσας αναφέρθηκε ακόμη στις προσπάθειες που καταβάλλονται προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες εξέτασης των αιτήσεων ασύλου, τονίζοντας ότι δημιουργούνται οκτώ νέες επιτροπές εξέτασης προσφύγων, οι οποίες θα είναι αποκλειστικά προσαρμοσμένες στην εξυπηρέτηση των πέντε νησιών.

Νωρίτερα, το πρωί, ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής επισκέφθηκε το Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης στη ΒΙΑΛ της Χίου, συνοδευόμενος από τον γενικό γραμματέα Υποδοχής, Ανδρέα Γκουγκουλή.

Συνέντευξη τύπου: Παρουσίαση της πολιτιστικής δράσης για το προσφυγικό «Home New Home», 32 ταινίες μικρού μήκους από πρόσφυγες και εθελοντές

Στις 25 Οκτωβρίου 2018 πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, παρουσία του προέδρου της Βουλής των Ελλήνων κ. Νίκου Βούτση, συνέντευξη Τύπου με αφορμή την ολοκλήρωση της παραγωγής 32 ταινιών μικρού μήκους που δημιούργησαν εθελοντές και πρόσφυγες σε Αττική και Λέσβο, στο πλαίσιο της πολιτιστικής δράσης για το προσφυγικό «Home New Home», η οποία τελεί υπό την αιγίδα του ΥΨΗΠΤΕ.

Στη συνέντευξη παρέστησαν ο υφυπουργός του ΥΨΗΠΤΕ κ. **Λευτέρης Κρέτσος**, μέλη του Κοινοβουλίου, ο γ.γ. του ΥΨΗΠΤΕ κ. **Γιώργος Φλωρεντής**, ο γ.γ. Μεταναστευτικής Πολιτικής κ. **Μιλτιάδης Κλάπας**, η ε.γ. Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων του ΥΨΗΠΤΕ κ. **Φωτεινή Παντιώρα**, ο αντιπρόσωπος της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες κ. **Φιλίπ Λεκλέρκ**, ο αντιπεριφερειάρχης Ν. Τομέα της Περιφέρειας Αττικής κ. **Χρήστος Καπάτας**, ο υπεύθυνος της δράσης «Home New Home» κ. **Κώστας Σπυρόπουλος**, εκπρόσωποι του Ιδρύματος **Σταύρος Νιάρχος** και της εταιρείας **Ελληνικά Πετρέλαια** που στήριξαν τη δράση καθώς και ο διευθυντής του δημοτικού σχολείου του χωριού της Μόριας στη Λέσβο κ. **Γιώργος Κωφόπουλος**. Όπως τόνισε ο πρόεδρος του Βουλής κ. **Νίκος Βούτσης**

απευθύνοντας χαιρετισμό στη συνέντευξη Τύπου, «οι πρόσφυγες αισθάνονται αθέατοι στον τόπο μας γιατί η ίδια η κουλτούρα της Ευρώπης δεν έχει φτάσει στο σημείο να αναγνωρίζει τις ευθύνες της για το ζήτημα, με συνέπεια να μην έχει περάσει στους πολίτες η αντίληψη ότι «η συνύπαρξη αποτελεί βασική αξία της πολυπολιτισμικής διαμόρφωσης όπως και άλλων αξιών που συγκρότησαν την Ευρωπαϊκή Ένωση».

«Οι κυβερνήσεις πολλών ευρωπαϊκών χωρών δεν αναγνωρίζουν ίκνος ευθυνών για τις αιτίες που οδήγησαν και

© ΥΨΗΠΤΕ/ΕΛΕΝΗ ΛΥΓΚΟΥ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ

© ΥΨΗΠΤΕ

οδηγούν εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους ακόμα και νέα παιδιά στο δρόμο της προσφυγιάς. Και κυρίως δεν αναγνωρίζεται η συν-ευθύνη που υπάρχει για τους πολέμους, για την έξαρση των θρησκευτικών φονταμενταλισμών, για την υποδαύλιση των εμφυλίων εκρήξεων, τους παράγοντες που εμποδίζουν να κρατηθεί ο κόσμος αυτός στον τόπο του», συμπλήρωσε.

«Ο 21^{ος} αιώνας θα σφραγισθεί διεθνώς από το μεταναστευτικό-προσφυγικό ζήτημα», εκτίμησε ο κ. Βούτσας, υπογραμμίζοντας τη σημασία της ανασύστασης του πλαισίου ενός κώδικα αξιών αν-

θρωπισμού, συνύπαρξης, συν-ανάπτυξης, αλληλεγγύης, προσέγγισης του διαφορετικού και μάχης ενάντια σε όσους ατομικά ή συλλογικά είτε με τη ρητορική τους προσπαθούν να εξαφανίσουν, να χειραγωγήσουν ή και να καταδυναστεύσουν το διαφορετικό. Γιατί ο εκφασισμός είναι παρών στις κοινωνίες που είναι απέναντι στη διαφορετικότητα, όπως είπε.

Κλείνοντας το χαιρετισμό του ο Πρόεδρος της Βουλής, ανέφερε: «Για πρώτη φορά οι μετανάστες και οι πρόσφυγες, που μέχρι τώρα υπήρχαν ως άνθρωποι, κοινωνίες, συμβάντα μόνον στην εικόνα που παρακολουθούσαμε ως θεατές, περνούν στην άλλη πλευρά, γίνονται δημιουργοί και καλύπτουν το κενό που υπάρχει στις κοινωνίες όπου οι πολίτες καλούνται να λειτουργούν ως θεατές, καταναλωτές θεάματος, πληροφοριών, εξελίξεων και καθόλου ως δημιουργοί».

«Οι εικόνες που αποτυπώνονται στις ταινίες του "Home New Home" είναι ο καλύτερος τρόπος για να υποστηρίξουμε μια πιο ανθρωποκεντρική προσέγγιση στην αντιμετώπιση του προσφυγικού ζητήματος», σημείωσε στο χαιρετισμό του ο υφυπουργός του ΥΨΗΠΤΕ κ. **Λευτέρης Κρέτσος**.

Η ε.γ. Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων του ΥΨΗΠΤΕ κ. **Φωτεινή Παντιώρα**, σημείωσε ότι στόχος της πολιτιστικής δράσης «Home New Home» είναι να εκπαιδευτούν από κοινού Έλληνες, πρόσφυγες και μετανάστες στην κινηματογραφική τέχνη, καταγράφοντας σε ταινίες, βιωματικές ιστορίες προσφύγων στο μακρύ ταξίδι του ξεριζωμού και

της ξενιτιάς. Και υπογράμμισε: «Τέτοιου είδους πολιτιστικές δράσεις στέλνουν μήνυμα κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, συμβάλλουν στην κοινωνική ενσωμάτωση των προσφύγων και μεταναστών και εμπεδώνουν το αίσθημα κοινωνικής συνοχής».

Ο γ.γ. Μεταναστευτικής Πολιτικής κ. **Μιλτιάδης Κλάπας**, τόνισε ότι πρόκειται για πρωτοβουλία εξαιρετικής σημασίας που συμβάλει στη διαδικασία της ένταξης, δημιουργώντας αίσθημα ευθύνης, σεβασμού και, εν τέλει, κοινωνικής και πολιτισμικής συνύπαρξης. «Έχουμε ολοκληρώσει τη νέα Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη που αποτελεί το πλαίσιο των κατευθύνσεων της χώρας μας για την επόμενη τριετία. Βασικός πυλώνας της είναι η μεταφορά της σχετικής αρμοδιότητας στην τοπική αυτοδιοίκηση, καθιστώντας τους Δήμους και τις Περιφέρειες βασικούς συνδιαμορφωτές των πολιτικών ένταξης», υπογράμμισε.

Ο αντιπρόσωπος του Υπατου Αρμοστή του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα κ. Φιλίπ Λεκλέρκ, χαιρέτισε την πρωτοβουλία «Home New Home», που δίνει τη δυνατότητα στους πρόσφυγες να πρωταγωνιστήσουν ξανά στην ίδια τους τη ζωή. «Είναι ζωτικής σημασίας το ότι όλο και περισσότερες τέτοιες ευκαιρίες δημιουργούνται σε πόλεις και χωριά σε όλη τη χώρα, ώστε μέσα από την πρόσβαση στο σχολείο, την κοινωνική και πολιτιστική ζωή και την απασχόληση, να μπορέσουν οι πρόσφυγες να αναπαύξουν όλες τις δυνατότητές τους», είπε και πρόσθεσε: «Παρά τις σημαντικές προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση, είναι ανάγκη να γίνουν περισσότερα, ώστε οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο να μην περνούν μεγάλα διαστήματα σε εξαιρετικά δυσχερείς συνθήκες σε υπερπλήρεις χώρους, όπως τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης στη Σάμο και τη Λέσβο, και προκειμένου να μπορούν να ξαναρχίσουν τη ζωή τους όσο το δυνατό συντομότερα».

Ο αντιπεριφερειάρχης Ν. Τομέα Αττικής κ. **Χρήστος Καπάτας** αναφέρθηκε στις δράσεις της Περιφέρειας και των ΟΤΑ στο προσφυγικό και διαβεβαίωσε ότι η αυτοδιοίκηση θα συνδράμει στις πολιτικές κοινωνικής ένταξης.

© ΥΨΗΠΤΕ/ΕΛΕΝΗ ΛΥΓΚΟΥ

Ο συντονιστής της δράσης **Κώστας Σπυρόπουλος** την χαρακτήρισε «εργαστήριο ανταλλαγής ιδεών» και επεσήμανε ότι στόχος της πρωτοβουλίας είναι να καταλάβουμε ο ένας τον άλλον, να υποστηρίξουμε την ελευθερία έκφρασης και να κατανοήσουμε το διαφορετικό.

Την πρωτοβουλία της δράσης χαιρέτισαν επίσης, εκ μέρους του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, η κ. **Άννα-Μαρία Κοσμόγλου** η οποία ανέφερε ότι δίνεται ένα βήμα σε νέους δημιουργούς στο πλαίσιο και του προσφυγικού ζητήματος καθώς και η εκπρόσωπος των Ελληνικών Πετρελαίων κ. **Ρούλα Σουλάκη**, η οποία επεσήμανε ότι μέσω της δράσης στηρίζεται η νέα γενιά και αναπτύσσονται οι δεξιότητες νέων ανθρώπων.

Στη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου, προβλήθηκε η ταινία μικρού μήκους «**AJIN**», μια δημιουργία των δασκάλων του δημοτικού σχολείου της Μόριας στη Λέσβο, με θέμα την εκπαίδευση μιας μαθήτριας από τη Συρία και τη σχέση της με τους Έλληνες συμμαθητές της.

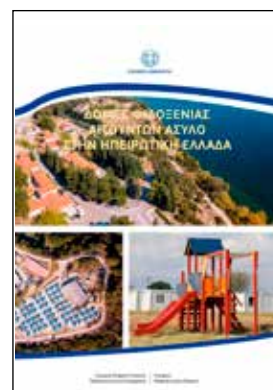
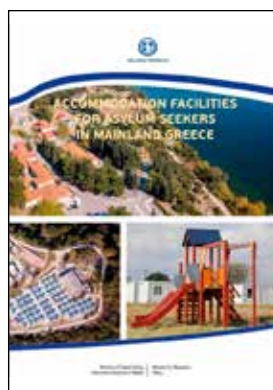
Ο διευθυντής του δημοτικού σχολείου της Μόριας κ. **Γιώργος Κωφόπουλος** έκανε αναφορά στην ιστορία της ταινίας, επισημαίνοντας ότι το σχολείο είναι ανοικτό στους πρόσφυγες.

Οι 32 ταινίες της δράσης προβλήθηκαν στο Ινστιτούτο Goethe (Ομήρου 16, Αθήνα στις 29, 30 Οκτωβρίου και 5 Νοεμβρίου) καθώς και στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων (Γκάζι, 12 και 13 Νοεμβρίου).

Ειδική Έκδοση του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και της Ειδικής Γραμματείας Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων του ΥΨΗΠΤΕ

Το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και η Ειδική Γραμματεία Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, προχώρησαν το Νοέμβριο 2018 στην έκδοση ειδικού φωτογραφικού λευκώματος για τις δομές φιλοξενίας των αιτούντων άσυλο που βρίσκονται στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Στο λεύκωμα, που καταγράφει τις βελτιώσεις των υποδομών στις δομές φιλοξενίας στην ενδοχώρα, χαιρετισμό απευθύνουν ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής κ. **Δημήτρης Βίτσας** και η ε.γ. Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων κ. **Φωτεινή Παντιώρα**.

© ΥΨΗΠΤΕ

Διήμερη περιοδεία εργασίας του Δ. Βίτσα στη Βόρεια Ελλάδα, 26-27 Νοεμβρίου 2018

Ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, Δημήτρης Βίτσας, πραγματοποίησε διήμερη περιοδεία εργασίας στη Βόρεια Ελλάδα. Στα πλαίσια της περιοδείας επισκέφθηκε τις δομές φιλοξενίας αιτούντων άσυλο στη Δράμα και στην Καβάλα, όπου πραγματοποίησε συσκέψεις με το προσωπικό, περιηγήθηκε στις εγκαταστάσεις και συνομιλήσε με τους φιλοξενούμενους.

Την επόμενη ημέρα επισκέφθηκε την Ορεσιτιάδα και το Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης στο Φυλάκιο Έβρου, καθώς και μέρος της γραμμής των ελληνοτουρκικών συνόρων κατά μήκος του ποταμού Έβρου.

Κατά τη διάρκεια της περιοδείας εργασίας, ο υπουργός προέβη στις εξής δηλώσεις:

«Ο στόχος της επίσκεψής μου είναι να συζητήσω με τους ανθρώπους οι οποίοι δουλεύουν στο πεδίο για το προσφυγικό-μεταναστευτικό. Να δούμε ποια είναι τα τρέχοντα προβλήματα και από την άλλη πλευρά πώς προχωρούν οι στόχοι και τα σχέδια που έχουμε θέσει. Στη φάση που

βρισκόμαστε σήμερα, το κύριο μέλημα του υπουργείου είναι από τη μια μεριά να αποσυμπίεσει τα νησιά και έχει προχωρήσει αρκετά καλά αυτό το σχέδιο. (...) Το δεύτερο θέμα είναι οι ροές που έχουμε από τον Έβρο. Έχω πει πολλές φορές ότι οι ροές από τον Έβρο το 2018 τριπλασιάστηκαν και χρειάζεται να τις διαχειριστούμε. Ένα ιδιαίτερο βάρος πέφτει στους ανθρώπους μας που δουλεύουν στη Βόρεια Ελλάδα. Ένα από τα ζητήματα είναι, τον κόσμο που έρχεται να μπορέσουμε να τον φροντίσουμε, να ολοκληρώσουμε γρήγορα τις διαδικασίες. Ένα ακόμη ζήτημα που πρέπει να το πούμε ανοικτά, είναι ότι οφείλουμε να χτυπήσουμε τα κυκλώματα των διακινητών. Είμαστε σε μια καλή συνεργασία με την Τουρκία, ιδιαίτερα στον Έβρο και οι ροές έχουν μειωθεί σε σχέση με την άνοιξη και το καλοκαίρι του 2018. Αυθήθηκαν οι επαφές μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας για το ζήτημα των χερσαίων συνόρων και ευελπιστούμε ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα η Τουρκία θα άρει την αντίρρησή της σε σχέση με τη συμφωνία επανεισδοχής»

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ

Επίσκεψη της ε.γ. Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων του ΥΨΗΠΤΕ κ. Φ. Παντιώρα στην Κύπρο - Ομιλία στο Παγκόσμιο Φεστιβάλ Κινηματογράφου για τη Μετανάστευση

Διήμερη επίσκεψη στην Κύπρο, στις 11-12 Δεκεμβρίου 2018 πραγματοποίησε η ε.γ. Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, κ. Φωτεινή Παντιώρα, στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου για τη Μετανάστευση (Global Migration Film Festival). Το Φεστιβάλ διοργανώθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών και το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ) Κύπρου, το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης (ΥΨΗΠΤΕ) της Ελληνικής Δημοκρατίας και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Μετανάστη.

Κατά την ομιλία της στο Φεστιβάλ, η κ. Παντιώρα υπογράμμισε ότι «πολιτιστικές δράσεις όπως η τέχνη του κινηματογράφου δημιουργούν μια κοινή πανανθρώπινη γλώσσα επικοινωνίας, συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη προσφύγων και μεταναστών, ενισχύουν την κοινωνική συνοχή και καταπολεμούν φαινόμενα μίσους και ρατσισμού».

Η κ. Παντιώρα σημείωσε επίσης ότι η Ειδική Γραμματεία Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων είναι αρωγός πολιτιστικών πρωτοβουλιών όπως η δράση «Home New Home» για τη δημιουργία ταινιών τόσο από Έλληνες όσο και από πρόσφυγες-μετανάστες ενώ αναφερόμε-

© ΥΨΗΠΤΕ

νη στο Παγκόσμιο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση που εγκρίθηκε στη Διακυβερνητική Διάσκεψη του ΟΗΕ, υπογράμμισε τη φράση του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα ότι «το μεταναστευτικό-προσφυγικό είναι μια παγκόσμια πρόκληση και ως τέτοια απαιτεί παγκόσμια απάντηση».

Τέλος, η ειδική γραμματέας αναφέρθηκε στους ποικίλους τρόπους με τους οποίους η κυβέρνηση ενημερώνει την ελληνική και διεθνή κοινή γνώμη για την κατάσταση στο προσφυγικό-μεταναστευτικό και τις παρεμβάσεις της ελληνικής πολιτείας.

Εκδήλωση αφιερωμένη στην Παγκόσμια Ημέρα Μετανάστη

Εκδήλωση αφιερωμένη στην Παγκόσμια Ημέρα Μετανάστη, πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2018 στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης. Στην εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και η Ειδική Γραμματεία Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων του ΥΨΗΠΤΕ, κεντρικός ομιλητής ήταν ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, κ. **Δημήτρης Βίτσας**, ο οποίος στην παρέμβασή του τόνισε, μεταξύ άλλων:

«Σήμερα τιμούμε όλους τους μετανάστες, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ανεξάρτητα από την εθνικότητα, την καταγωγή, τη θρησκεία ή το χρώμα. Από τους Έλληνες που πήγαν σε άλλες χώρες και ηπείρους και έχτισαν εκεί τη ζωή τους, μέχρι τους ανθρώπους που μετακινούνται μαζικά τα τελευταία χρόνια προς την Ευρώπη ή την Αμερική και βεβαίως εκείνους που έχουν φτάσει στη χώρα μας τις τελευταίες δεκαετίες και έφτιαξαν εδώ μια νέα ζωή. Ο ελληνικός λαός έχει δείξει στον υπόλοιπο κόσμο ποια

είναι η σωστή συμπεριφορά προς τους ανθρώπους που βρίσκονται σε ανάγκη και χρειάζονται έμπρακτη επίδειξη αλληλεγγύης. Και τώρα και όποτε χρειαστεί, ο ίδιος λαός που άνοιξε την αγκαλιά του στους κατατρεγμένους, θα περιθωριοποιήσει τις όποιες εκδηλώσεις μίσους και βίας και δεν θα επιτρέψει να υψωθούν φρούρια και κάγκελα ξενοφοβίας».

Ο κ. Βίτσας επεσήμανε ότι «στην Ελλάδα ζουν περίπου 550.000 μετανάστες που ήρθαν στη χώρα μας πριν από το 2010 και δεν έτυχαν της υποδοχής που θα έπρεπε από την πολιτεία. Πολλοί από αυτούς, που ζουν και εργάζονται πολλά χρόνια στον τόπο μας, ακόμη και σήμερα αναζητούν ταυτότητα, βρίσκονται σε μια ενδιάμεση και ασαφή κατάσταση, ζουν σε "γκετοποιημένες" γειτονίες, δεν απολαμβάνουν ίσα δικαιώματα με όλους, τα παιδιά τους, που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα, εμποδίζονται από το να είναι σημαιοφόροι στις παρελάσεις».

Ωστόσο, όπως παρατήρησε, «τα τελευταία χρόνια, ευ-

© ΥΠΗΠΤΕΛΕΝΗ ΛΥΓΚΟΥ

τυχώς έχουμε κάνει πολλά βήματα για την αναγνώριση της θέσης τους στην ελληνική κοινωνία. Επίσης, έχουν βελτιωθεί αρκετά οι διαδικασίες για τη χορήγηση τόσο της άδειας διαμονής, όσο και της υπηκοότητας. Βεβαίως, υπάρχουν αρκετά ακόμη που πρέπει να γίνουν για να κατακτήσουμε το επιθυμητό επίπεδο και να αποκτήσουν οι άνθρωποι αυτοί τη θέση που τούς αξίζει».

Μιλώντας για την μετανάστευση των Ελλήνων, σημείωσε: «Σχεδόν όλοι έχουμε κάποιον συγγενή, φίλο ή γνωστό που είναι μετανάστης στο εξωτερικό. Ο απόδημος ελληνισμός, ουσιαστικά μία ακόμη Ελλάδα εκτός της επίσημης επικράτειας, άνθρωποι διωγμένοι είτε από τη φτώχεια, είτε από τα αποτελέσματα του εμφυλίου πολέμου και το ασφυκτικό κλίμα που ακολούθησε και διαχώρισε τους Έλληνες σε "εθνικόφρονες και μιάσματα". Τέτοιου είδους πρακτικές, καταδικασμένες ήδη από την ιστορία, είμαστε αποφασισμένοι να μην επιτρέψουμε να επαναληφθούν, σε καμία περίπτωση».

Αναφερόμενος στους νέους ανθρώπους που έφυγαν από την Ελλάδα, διωγμένοι από την κρίση και τις δυσκολίες, τόνισε: «Είναι καθήκον όλων μας να δημιουργήσουμε τις συνθήκες εκείνες που θα τους πείσουν να επιστρέψουν στον τόπο τους και να δημιουργήσουν, να προσφέρουν, αλλά και να απολαύσουν τους καρπούς των προσπαθειών τους. Ελπίζουμε σύντομα να τους δούμε να επιστρέφουν και να εμπλουτίζουν κάθε τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας με τη γνώση και την εμπειρία τους».

Ο υπουργός μίλησε επίσης για την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη που υλοποιείται ήδη και περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την οργανική και λειτουργική ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία και στην αγορά εργασίας. «Προτεραιότητά μας είναι η διασφάλιση του δικαιώματος σε μια κανονική ζωή, η πρόσβαση στην εργασία, στην υγεία, στην εκπαίδευση, με ίσους όρους για όλους. Εργαζόμαστε με συνέπεια και

αίσθημα ευθύνης για την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των ελευθεριών όλων ανεξαιρέτως των ανθρώπων που βρίσκονται εντός της ελληνικής επικράτειας», υπογράμμισε.

«Επιθυμούμε την οικοδόμηση μιας κοινωνίας αλληλεγγύης, ανοχής και αποδοχής της διαφορετικότητας, προβάλλουμε τον δημοκρατικό λόγο ως ανάχωμα που σταδιακά θα κατορθώσει να αποβάλει από την κοινωνία μας ως εχθρικό σώμα τη μισαλλοδοξία, το σκοταδισμό του ρατσισμού, την ξενοφοβία και το φανατισμό», επεσήμανε ο υπουργός.

«Πιστεύουμε ότι το Σύμφωνο του ΟΗΕ για την Μετανάστευση που υιοθετήθηκε στο Μαρακές, αποτελεί μια ισορροπημένη βάση που αναγνωρίζει τη μετανάστευση ως μια ανθρωποκεντρική διαδικασία, η οποία δεν μπορεί και δεν χρειάζεται να ανασχεθεί, αλλά πρέπει να ρυθμιστεί με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και το διεθνές δίκαιο», κατέληξε.

Η ειδική γραμματέας Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων, κ. **Φωτεινή Παντιώρα**, απευθύνοντας χαιρετισμό προς τους παρευρισκόμενους, σημείωσε μεταξύ άλλων: «Σήμερα θέλουμε να στείλουμε ένα ηχηρό και σαφές μήνυμα: Το μίσος, ο φόβος και ο ρατσισμός, που κάποιοι επιχειρούν να τροφοδοτήσουν με όχημα τις ακραίες αντιμεταναστευτικές θέσεις, δεν χωρούν στις κοινωνίες μας. Είναι φαινόμενα που αντιτίθενται στις κατακτήσεις του νομικού μας πολιτισμού, πλήττουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και απειλούν την ίδια τη δημοκρατία. Ο ελληνικός λαός έχει βιώσει τη μετανάστευση των δικών του παιδιών, προς άλλες ηπείρους και χώρες. Και για το λόγο αυτό, στάθηκε εξ αρχής και συνεχίζει να στέκεται δίπλα, και όχι απέναντι, σε ανθρώπους κατατρεγμένους από πολέμους, βία, διώξεις αλλά και την πείνα, τη φτώχεια ή την κλιματική αλλαγή. Η Ελλάδα, όπως τόνισε και ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, θεωρεί ότι καμία χώρα δεν μπορεί να διαχειριστεί μόνη της αποτελεσματικά τη μετανάστευση.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ

© ΥΨΗΠΤΕ/ΕΛΕΝΗ ΛΥΓΚΟΥ

Χρειαζόμαστε πολυμερείς απαντήσεις με βάση το διεθνές δίκαιο, σε ένα παγκόσμιο πρόβλημα που χρειάζεται παγκόσμια προσέγγιση».

Ο επικεφαλής του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης κ. **Τζιανλούκα Ρόκο** επισήμανε μεταξύ άλλων: «Σήμερα υπάρχουν 258 εκατομμύρια μετανάστες σε όλον τον κόσμο, εκ των οποίων το 14% είναι παιδιά και το 48,8% γυναίκες. 68,5 εκατομμύρια έχουν καταγραφεί ως εκτοπισμένοι, ενώ σε 150,3 εκατομμύρια υπολογίζεται το ανθρώπινο δυναμικό – οι μετανάστες που εργάζονται σε ξένες χώρες. Το Παγκόσμιο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση έθεσε μια ατζέντα για τις χώρες, ώστε να συζητήσουν για τις μεγάλες προκλήσεις της μετανάστευσης, όπως είναι η κλιματική αλλαγή η οποία πυροδοτεί μεγάλες μεταναστευτικές ροές».

Ο κ. **Φιλίπ Λεκλέρκ**, αντιπρόσωπος της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα, επισήμανε ότι η καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης βοηθάει στη δημιουργία ευνοϊκότερου κλίματος για το άσυλο. Αναφορικά με την κατάσταση στην Ελλάδα, υπενθύμισε ότι η πλειοψηφία όσων φτάνουν στα ελληνικά νησιά και μέσω Έβρου είναι πρόσφυγες, άνθρωποι που φεύγουν κυνηγημένοι από πόλεμο και διώξεις. Τόνισε ότι η «η ελληνική κοινωνία είναι περισσότερο έτοιμη να προσφέρει αξιοπρεπείς συνθήκες» αλλά κάλεσε να μην ξεχνάμε όσους συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αναφερόμενος συγκεκριμένα στην κατάσταση στη Σάμο, και απηύθυνε έκκληση για εντατικοποίηση των

προσπαθειών, ώστε οι άνθρωποι να μεταφερθούν στην ενδοχώρα πριν από το τέλος του χρόνου.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν παιδιά μετανάστες, μαθητές του Διαπολιτισμικού Σχολείου Ελληνικού και του 4ου Λυκείου Καλλιθέας τα οποία αφηγήθηκαν τις εμπειρίες τους τόσο στο δρόμο του ξενιτεμού όσο και στην Ελλάδα. Ακόμη μίλησαν νεαροί μετανάστες που ζουν τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και ο βραβευμένος με Πούλιτζερ, Ιορδανός φωτογράφος Μοχάμεντ Μουχάισεν. Στην αίθουσα είχαν αναρτηθεί έργα του Κούρδου ζωγράφου Νακάμ, του καλλιτεχνικού εργαστηρίου γυναικών της δομής στο Σχιστό καθώς και ζωγραφιές παιδιών από το νηπιαγωγείο και το γυμνάσιο της δομής στη Μαλακάσα.

Παραβρέθηκαν ο κ. Χρ. Σίμος, γ.γ. Ενημέρωσης & Επικοινωνίας του ΥΨΗΠΤΕ, ο κ. Μ. Κλάπας, γ.γ. Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, ο κ. Α. Γκουγκουλής, γ.γ. Υποδοχής Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, ο κ. Τζ. Φιλιππάκος, γ.γ. Συντονισμού Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, η κ. Α. Ξεπαπαδέα, γ.γ. για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η κ. Φ. Κούβελα, γ.γ. Ισότητας των Φύλων, ο δήμαρχος Αθηναίων κ. Γ. Καμίνης, ο πρώην υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής κ. Γ. Μουζάλας και ο πρώην υφυπουργός κ. Γ. Μπαλάφας, οι βουλευτές κ. Γ. Ψυχογιός, κ. Χ. Καφαντάρη, κ. Αντ Συρίγος, κ. Αν. Καββαδία, ο αρχηγός του Λιμενικού Σώματος κ. Στ. Ράπτης, εκπρόσωποι του Α/ΓΕΕΘΑ και της ηγεσίας της ΕΛ.ΑΣ καθώς και εκπρόσωποι διπλωματικών αποστολών.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

«Face Forward ...into my home», Θεσσαλονίκη, 9 Νοεμβρίου μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου 2018

Το «Face Forward ...into my home» αποτελεί διαδραστικό πρόγραμμα, το οποίο εστιάζει σε ιστορίες ανθρώπων που αναγκάστηκαν να αφήσουν την πατρίδα τους και προσπαθούν να ξαναχτίσουν τη ζωή τους στην Ελλάδα. Περιλαμβάνει βιοματικά εργαστήρια αφήγησης στα οποία πρόσφυγες, με έναυσμα την παρουσίαση έργων από τη συλλογή του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης η Τέχνης (ΕΜΣΤ), αφηγούνται προσωπικές τους ιστορίες. Αξιοσημείωση είναι η έκθεση με τα φωτογραφικά πορτρέτα των συμμετεχόντων όπως και τα ηχητικά κείμενα των προσωπικών ιστοριών τους. Στο «Face Forward ... into my home» συμμετέχουν πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο που ζουν στην Ελλάδα και υποστηρίζονται μέσω του προγράμματος ESTIA (στήριξη έκτακτης ανάγκης για τη στέγαση και την ένταξη), που υλοποιείται από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), σε συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση, την τοπική αυτοδιοίκηση και ΜΚΟ, με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Μετά την πρώτη επιτυχημένη παρουσίασή του στην Αθήνα και τη θερμή υποδοχή του στο Ηράκλειο Κρήτης,

το διαδραστικό πρόγραμμα «Face Forward ...into my home» ανεβαίνει στη Θεσσαλονίκη από τις 9 Νοεμβρίου μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου 2018, με την υποστήριξη του Δήμου Θεσσαλονίκης, του προγράμματος REACT και του 59ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, για να παρουσιάσει στο κοινό τα πρόσωπα και τις ιστορίες 26 προσφύγων και αιτούντων άσυλο που ζουν σε αυτές τις τρεις πόλεις.

© UNHCR/ELLI DELIOU

© UNHCR/ELLI DELIOU

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ιστορικά μνημεία της Άνω Πόλης γνώρισαν πρόσφυγες και μετανάστες

Τα ιστορικά μνημεία της Θεσσαλονίκης (Πύργος Τριγώνιου, Γεντί Κουλέ) είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν την Πέμπτη, 4 Οκτωβρίου 2018, οι πρόσφυγες και μετανάστες από τη δομή φιλοξενίας στη Νέα Καβάλα/Κιλκίς.

Πενήντα πρόσφυγες και μετανάστες ξεναγήθηκαν στα μνημεία από αρχαιολόγους όπου με μεγάλη προσοχή και θαυμασμό τους άκουγαν, ρωτούσαν σχετικά και φωτογραφίζονταν.

Ανάλογες δράσεις συνεχίστηκαν και τους επόμενους μήνες από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με το Γραφείο Περιφερειακού Συντονισμού των δομών φιλοξενίας Βόρειας Ελλάδας και Ηπείρου του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Ο περιφερειακός συντονιστής των δομών προσφύγων στη Βόρεια Ελλάδα και την Ήπειρο του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, Νικόλαος Ράγκος τόνισε χαρακτηριστικά: «η πιλοτική αυτή δράση να πιάσει καρπό και να λειτουργήσει με κάποιο μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής. Μέσω αυτής της δράσης, οι άνθρωποι αυτοί ξεφεύγουν για λίγο από το χώρο που φιλοξενούνται, βλέπουν κάτι διαφορετικό και γίνονται περισσότερο τουρίστες και λιγότερο πρόσφυγες και μετανάστες. Όταν επιστρέφουν πίσω στη δομή μεταφέρουν το μήνυμα στους υπολοίπους που δεν είχαν την ευκαιρία της επίσκεψης».

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
(ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ)

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
(ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ)

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
(ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ)

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
(ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ)

Πρόσφυγες αποτυπώνουν με το φακό τους μνημεία της Αθήνας

Πρόσφυγες που ζουν σε διαφορετικά σημεία της Αθήνας πήραν τη φωτογραφική μηχανή ή το κινητό στα χέρια τους και αποτύπωσαν με το φακό τους ιστορικές γωνιές της πόλης και μνημεία που τους προκαλούν ενδιαφέρον.

Οι φωτογραφίες παρουσιάστηκαν στην έκθεση «Οικείες κληρονομίες: Η Αθήνα μέσα από το φακό των προσφύγων», που διοργάνωσε στο Ωδείο Αθηνών το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), σε συνεργασία με το υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018.

«Συνολική πρόθεση του εγχειρήματος αυτού είναι να επικοινωνήσει και να μιλήσει για τη σημασία της συμμετοχής μέσα από την τέχνη της φωτογραφίας, αλλά και μέσα από την καλλιτεχνική παραγωγή γενικότερα, για την ενσωμάτωση των προσφύγων στην κοινωνία και την αλλαγή της στερεοτυπικής σκέψης για τον Άλλον», εξήγησε η ερευνήτρια του ΕΛΙΑΜΕΠ Μαρίνα Νικόλοβα, που μαζί με τον Δημήτρη Χαλκιαδάκη επιμελήθηκαν την έκθεση.

Το συγκεκριμένο έργο προτείνει δύο προσεγγίσεις στο θέμα της ενσωμάτωσης και ενδυνάμωσης μέσα από την τέχνη. «Η πρώτη προσέγγιση εστιάζει στη γνωριμία των προσφύγων με τον περιβάλλοντα χώρο της πόλης, με ένα κομμάτι της κοινωνικής ιστορίας της πόλης μέσα από την αρχιτεκτονική της και μέσω σημαντικών αξιοθέατων και μνημείων. Η δεύτερη προσέγγιση εστιάζει στην κοινωνικοποίηση μέσα από την πρακτική της φωτογραφίας, μιας μορφής τέχνης κατεξοχήν συνδεδεμένης με την αλληλεπίδραση με το περιβάλλον, στην εξωτερική μιας δημιουργικής δύναμης και έκφρασης μέσα από τη φωτογραφία, που είναι κοινώς αναγνωρίσιμη ως εικαστική γλώσσα σε όλους», εξήγησε η κ. Νικόλοβα.

Η δράση ξεκίνησε στις αρχές Νοεμβρίου με ξενάγηση των προσφύγων στο κέντρο της Αθήνας. Με αφετηρία τους το Πολεμικό Μουσείο, οι πρόσφυγες περπάτησαν στον κήπο του Βυζαντινού Μουσείου, στο Ωδείο Αθηνών, στο Παγκράτι, στο Καλλιμάρμαρο, στον Εθνικό Κήπο, στο Ζάππειο, στους Στύλους του Ολυμπίου Διός, στην Αψίδα του Αδριανού για να καταλήξουν στο Σύνταγμα.

Στη δράση συμμετείχαν 14 γυναίκες και άνδρες πρόσφυγες από τη Συρία, το Ιράν και το Αφγανιστάν. Η προηγούμενη ενασχόλησή τους με τη φωτογραφία δεν αποτελούσε προϋπόθεση για τη συμμετοχή, ωστόσο, ορισμένοι είχαν παρακολουθήσει σεμινάρια φωτογραφίας.

Από την ξενάγηση συγκεντρώθηκαν πάνω από 800 φωτογραφίες. Σε αυτές αποτυπώνονται τα μνημεία σε όλο το μέγεθός τους. Επίσης, όπως παρατήρησε η επιμελήτρια της έκθεσης, «είναι εντυπωσιακό το μέγεθος των φωτογραφιών που αποτυπώνει το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων για τη φύση». Σε αρκετές φωτογραφίες οι συμμετέχοντες εστίασαν και στα άλλα μέλη της ομάδας.

Στην έκθεση επιλέχθηκαν να παρουσιαστούν 30 φωτογραφίες, οι οποίες «έχουν εστίασει σε λεπτομέρειες και μπορούν να βάλουν το θεατή στη θέση τού να μαντέψει το μέρος που απεικονίζεται ή να παρατηρήσει μια λεπτομέρεια που θα μπορούσε να είναι κοινή, αναγνωρίσιμη και θα μπορούσε να ανήκει και σε άλλα μνημεία».

Τα εγκαίνια της έκθεσης πραγματοποιήθηκαν τη Δευτέρα 26 Νοεμβρίου, στις 5.30 μ.μ., στο Ωδείο Αθηνών. Ακολούθησε στρογγυλό τραπέζι με θέμα «Πολιτισμός, Πόλη, Πρόσφυγες - Σύγχρονες θεωρήσεις για την ένταξη μέσα από την τέχνη», με τη συμμετοχή εκπροσώπων φορέων και ΜΚΟ, επιστημόνων και ερευνητών.

Η έκθεση διάρκεσε μέχρι την 1η Δεκεμβρίου με ελεύθερη είσοδο για το κοινό.

© UNHCR/LEO DOBBS

© UNHCR/LEO DOBBS

© UNHCR/LEO DOBBS

© UNHCR/LEO DOBBS

Αφιέρωση

Το παρόν 5ο τεύχος του Ενημερωτικού Δελτίου είναι αφιερωμένο στη μνήμη τριών πολύ σημαντικών ανθρώπων, που έφυγαν από τη ζωή:

- Της **γιαγιάς Μαρίτσας Μαυραπίδη** (στο μέσο της φωτογραφίας) από τη Λέσβο η οποία μαζί με τις άλλες δυο γιαγιάδες της φωτογραφίας στη Σκάλα Συκαμιάς, τάισαν το μωρό μιας γυναίκας πρόσφυγα που μόλις είχε φτάσει στο νησί της Λέσβου, τον Οκτώβριο του 2015, δείχνοντας πόσο απλή και μεγάλη υπόθεση είναι η ανθρωπιά.
- Του **44χρονου υποπλοίαρχου του Λιμενικού Σώματος Κυριάκου Παπαδόπουλου**, του κυβερνήτη του περιπολικού σκάφους 602 του Λιμενικού στη Μυτιλήνη που έσωσε τη ζωή χιλιάδων ανθρώπων από βέβαιο πνιγμό στα νερά του Αιγαίου.
- Και του **77χρονου**, βραβευμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, **φούρναρη της Κω Διονύση Αρβανιτάκη**, ο οποίος μοίραζε καθημερινά, επί μήνες, ψωμί στους πρόσφυγες.

Ήταν και οι τρεις εμβληματικοί άνθρωποι. Η στάση και η δράση τους, συμβολίζει με τον πιο απτό τρόπο τις πανανθρώπινες αξίες της αλληλεγγύης και της προσφοράς με τις οποίες η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού αγκάλιασε τους κατατρεγμένους πρόσφυγες και μετανάστες που βρέθηκαν στη χώρα μας. Ας είναι και οι τρεις φωτεινό παράδειγμα για όλους μας.

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΗΓΕΣ:

Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
Υπουργείο Εσωτερικών
Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Υπουργείο Υγείας
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Ύπατη Αρμοστεία ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες
Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης

Τα στοιχεία είναι επικαιροποιημένα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Το παρόν τεύχος εκδόθηκε τον Φεβρουάριο 2019.

Ειδικές ευχαριστίες για την παραχώρηση της χρήσης φωτογραφικού υλικού στους:

- Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων
- Ύπατη Αρμοστεία ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες
- Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
- Υπουργείο Εσωτερικών (Μακεδονίας-Θράκης)
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

Ειδική Γραμματεία Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων

 @infocrisisGr